

Jeg vil gerne sige, at vi reagerede i samme øjeblik, vi blev klar over, at der var en grundlovsstridig bestemmelse, og det er også derfor, vi ikke sendte forslaget til høring i de normale procedurer, men valgte at fremsætte forslaget direkte, så vi hurtigst muligt kan få gjort den skade god igen, som er opstået.

Jeg skal til fru Line Barfod sige, at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for, at de mennesker, der måtte være ramt af det her, får udbetalt de manglende penge på denne her konto.

Til fru Karen Klint vil jeg sige, at jeg ikke har set de spørgsmål, der er stillet, men jeg skal love, at vi hurtigst muligt besvarer de spørgsmål, sådan at udvalgsarbejdet kan komme videre.

Jeg ser frem til et godt samarbejde med Integrationsudvalget i forbindelse med det her. Det er jo et hasteforslag, som vi gerne skulle have vedtaget så hurtigt som muligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Individuelt kontaktførelse, minimumskrav m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Ændring af rådighedsreglerne, ændring af reglerne for offentlig jobtræning, nedsættelse af kontanthjælp og introduktionsydelse efter 6 måneder m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

8) Første behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om statens voksenuddannelsesstøtte, lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Nyberegning for dimittender m.fl., forenkling af dagpenge- og aktivperiode, rådighedsregler m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Vibjerg (V):

Jeg vil gerne indledningsvis udtrykke Venstres tilfredshed med, at et bredt flertal her i Folketinget har formået ikke alene at blive enige om en ny arbejdsmarkedsreform, men også at blive enige om et indhold, der først og fremmest vil være til gavn for de lediges muligheder for at komme i rigtig beskæftigelse. Men også for de arbejdsgivere, offentlige såvel som private, der efterspørger arbejdskraft, vil reformen være et godt bidrag. Det er dermed et godt bidrag til opretholdelsen af vores velfærdssamfund.

Resultatet tjener i høj grad ministeren og hans embedsfolk til ære, men jeg synes også, at der er grund til at fremhæve alle forhandlerne fra de deltagende partier. Alle har bidraget særdeles konstruktivt til at nå et resultat. Alle var i stand til at prioritere arbejdsmarkedspolitikken og lægge det taktiske på hylden. Det lover godt for udmøntningen og det videre forløb. Jeg synes også, der er grund til at understrege parternes positive og aktive medvirken.

Det er et spændende sporskifte, vi foretager i arbejdsmarkedspolitikken, et sporskifte, jeg er

sikker på vil komme alle til glæde. Nu får vi lagt skinnerne til et enstrengt arbejdsmarkedssystem, hvor indgangen er den samme uanset forsørgelsesgrundlaget, og hvor indsatsen skal være bestemt af, hvilke behov den ledige har, og hvor ledetråden er den korteste vej til et almindeligt arbejde.

Jeg synes også, det er vigtigt, at vi får enkle og aktive tilbud. Forenklingen af redskabsviften gennemføres til foråret.

Det, vi vil med de forslag, vi behandler i dag, er at styrke det individuelle kontaktforløb med den ledige. Ingen får lov at gå ledig i mere end 3 måneder uden at være i kontakt med en aktør, og er der behov for hyppigere kontakt, ja, så sker kontakten hyppigere.

Kl. 16.50

Vi ophæver det forkætrede 75-pct.s-aktiveringskrav og erstatter det med en individuel fleksibel aktivering.

Vi får nu også for alvor taget hul på arbejdet med at inddrage andre aktører i hele indsatsen såvel i kontaktforløbet som i formidlingsindsatsen og i gennemførelsen af tilbuddet. I inddragelsen af andre aktører sætter vi fokus på, at aflønningen skal stå mål med resultaterne.

Vi sikrer muligheden for den nødvendige uddannelse i første del af ledighedsperioden uden at risikere at bruge en masse uddannelseskroner, som bare er spildte. Jeg finder, vi har fundet en meget god balance mellem det at kunne give uddannelsestilbud så tidligt som nødvendigt og samtidig sikre, at vi ikke bruger uddannelseskroner på ledige, der alligevel hurtigt vil finde et job.

For de længerevarende ledige skal man først og fremmest satse på, at de kommer ud på en arbejdsplads og dér får fyldt på med de kvalifikationer, de har brug for for netop at blive bedre til det job, det vil sige en målrettet uddannelsesindsats frem for at gå fra det ene uddannelsestilbud til det andet uden at komme tættere på arbejdsmarkedet.

Sondringen mellem dagpenge- og aktivperiode ophæves og erstattes af én ydelsesperiode.

Vi ændrer reglerne for nyberegning af dimitterende m.fl.

Vi forenkler og harmoniserer rådighedsreglerne for forsikrede ledige og kontanthjælpsmodtagere, så rådighedsreglerne i videst muligt omfang harmoniseres. I harmoniseringen medgår også en nedsættelse af venteperioden for selvstændige.

Lovforslag nr. L 62 handler om, at det skal kunne betale sig at arbejde. Vi sikrer her, at de kontanthjælpsfamilier, der er fanget i kontanthjælpsfælden, animeres til at komme ud på arbejdsmarkedet. Bare et lille job kan nu betale sig. Mange gifte kontanthjælpsmodtagere er fanget i den fælde, at det økonomisk ikke kan betale sig at arbejde, og det er selvfølgelig uholdbart. Når man med dette forslag sænker kontanthjælpen med 500 kr. pr. måned for gifte kontanthjælpsmodtagere og samtidig hæver beskæftigelsesfradraget fra 11,50 til 28,00 kr. pr. time efter 6 måneders sammenhængende kontanthjælp, sikrer man, at disse familier ikke af økonomiske grunde hænger fast i denne kontanthjælpsfælde. Vi sikrer jo med disse ændringer, at selv få timers arbejde om ugen til mindsteløn sikrer det samme underhold for familien. En sådan ændring er med til at sikre, at disse familier har noget at stå op til om morgenen: at blive en del af et netværk, at være en del af samfundet. Det handler ganske enkelt om menneskesyn.

Jeg tror, alle er enige i, at det som minimum skal være lidt bedre at tage et arbejde frem for at være på kontanthjælp.

Venstre støtter varmt lovforslagene.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har tre spørgsmål til Venstres ordfører.

Det ene er, om hr. Jens Vibjerg ikke kan forklare mig og muligvis Folketinget, hvad der fundamentalt har ændret sig fra situationen før valget til nu efter valget. Før valget var hr. Jens Vibjerg og undertegnede et hundrede procent enige om, at jo før man kom i gang med aktiveringen, jo bedre, ikke af hensyn til de 70 pct. som kan klare sig selv, men af hensyn til de sidste 30 pct. Hvad er forklaringen på, at det ikke længere er nødvendigt? Jeg tænker på den fælles opslutning, vi havde til de to forsøgsprojekter i Århus og Ringkjøbing Amter.

Det andet er: Kan hr. Jens Vibjerg ikke reddegøre for, hvor mange yderligere samtaler arbejdsformidlingens medarbejdere skal have for at kunne tage samtale hver tredje måned med de arbejdsløse?

Det sidste er: Hvor mange private jobtræningspladser er der aftalt etableret som følge af arbejdsmarkedsreformen?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg skal nøjes med to spørgsmål i første omgang.

Det kan være, det er, fordi jeg ikke er arbejdsmarkedsordfører, at jeg har lidt besværligheder med at læse lovens tekst. I hvert fald bliver jeg nødt til at få afklaret, hvorfra de ekstra arbejdspladser kommer. Det er jo meget fint det her med at øge den arbejdsløses mulighed for at komme i arbejde, som der bliver sagt fra Venstres ordførers side, men så vidt jeg kan se, er der ikke en eneste ekstra arbejdsplads at hente i forbindelse med det her lovforslag. Det er udelukkende en pisk over nakken til de arbejdsløse. Men det kan jo være, jeg tager fejl, det kan være, jeg ikke kan læse lovgivningen ordentligt. Så det vil jeg gerne have et svar på.

Kl. 16.55

Det andet er, at finansministeren den 17. marts udtalte til Ritzau:

»Jeg mener ikke, der er så meget at rutte med, når du er på dagpenge eller bistandshjælp. Det indgår ikke overhovedet at reducere i niveauer.«

Så er det da interessant, at man efterfølgende indgår en arbejdsmarkedsreform, hvori man netop reducerer niveauerne for folk på dagpenge og kontanthjælp. Så jeg vil gerne have afklaret, hvad det helt præcist er, der er sket fra marts måned i år og til nu, som gør, at regeringen vælger at reducere satserne.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

På lange strækninger lød hr. Jens Vibjerg jo helt socialdemokratisk og roste arbejdsmarkedspolitikken. Det har vi jo ikke været vant til at høre, selv om hr. Jens Vibjerg og Venstre har været forligspartner sammen med Socialdemokratiet tidligere. Men nu skifter billedet.

Derfor tror jeg, hr. Jens Vibjerg ville blive meget skuffet, hvis jeg ikke ville sige et par ord om arbejdsmarkedspolitikken og måske også være lidt kritisk, for det er jo ikke alle forslag, der nødvendigvis er groet i vores baghave.

Jeg har fået oplyst, at begrebet »negative hændelser«, som direktoratet jo nu skal underrettes om, vil koste 16 årsværk ekstra i direktoratet. Hvad er Venstres mål med at kræve den her aktivitet? Venstre har jo selvfølgelig et problem med beskæftigelsen, for nu er ledigheden stigende, og ud over at det måske kan bidrage positivt til, at der er nogle, der kommer i arbejde, hvad er så formålet med det, hr. Jens Vibjerg?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til hr. Ole Sohn med hensyn til, hvad der har ændret sig: Det er der sådan set ikke noget der har. Med den reform her, som vi nu er enige om i en meget bred kreds i Folketinget, får vi jo netop mulighed for at sætte ind over for de mennesker, der er udsatte, og derfor løser vi opgaven for dem, som jeg altid har været fortaler for.

Så spørger hr. Ole Sohn også, hvor mange ekstra samtaler der skal være i AF. Det kan jeg jo ikke svare på, for jeg har en opfattelse af, at mange af de samtaler skal foregå andre steder end i AF. A-kasserne er et oplagt sted for en række af samtalerne, og det betyder jo, at det er svært at sætte tal på, hvor mange der skal foregå i AF, og hvor mange der skal foregå andre steder.

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil spørger, hvor arbejdspladserne skal komme fra. Vi ved jo, at vi har en lang række ubesatte stillinger i det danske samfund, vi har flaskehalsproblemer, og vi har oplevet, at selv ufaglærte stillinger ikke kunne besættes. Det er jo et spørgsmål om at få kanaliseret de ledige, vi har, hen til de arbejdspladser, der er. Men der skal da ikke herske nogen tvivl om, at vi skal gøre alt for at sikre, at arbejdsgiverne er med til at bære deres del af den opgave at få flest muligt i arbejde.

Jeg kan så ikke forstå, hvis fru Pernille Rosenkrantz-Theil ikke mener, at det skal være bedre at gå på arbejde end at gå hjemme på overførselsindkomst. Det fatter jeg simpelt hen ikke.

Hr. Bjarne Laustsen siger, at der kommer flere negative hændelser, der skal tages stilling til i Arbejdsdirektoratet. Ja, nu er kommunerne jo med inde, som hr. Bjarne Laustsen også meget godt ved, fordi hr. Bjarne Laustsen jo selv har været med til at beslutte det her med det strengede, så det er vel årsagen til, at det kræver lidt flere ressourcer at få tjekket, for der er nok flere, der skal tjekkes.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Også jeg er godt tilfreds med, at vi viderefører den socialdemokratiske arbejdsmarkedspolitik. så det skal hr. Jens Vibjerg ikke have nogen som helst problemer med heller ikke at kunne acceptere, for sådan er verden.

Kl. 17.00

Når jeg alligevel beder om ordet her, så er det jo sådan set det her nye CV-register, og det kan

også godt være, at det er et spørgsmål til beskæftigelsesministeren.

Det er jo et nyt begreb, og samtidig med at vi nu får de nye rådighedsregler, er mit spørgsmål sådan set, om ikke der her for at have en indkørringsperiode er behov for, at man får en, jeg vil ikke direkte sige en fjumreperiode, men i hvert fald, at vi når frem til en vis forståelse om, hvordan dette CV-register også skal have nogle konsekvenser.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hvis hr. Jens Vibjerg ikke har skiftet holdning, er det så mig, der har misforstået det? Er det sådan, at man som arbejdsløs kan få ekstra uddannelse tidligere, end man kunne før, altså det vil sige få mere end de 6 uger, der ofte kan være nødvendigt, hvis man skal omskoles eller videreuddannes, langt tidligere under den kommende reform end under den forrige?

Det andet spørgsmål, jeg vil stille, er, om samtalerne, der ikke nødvendigvis skal være på arbejdsformidlingskontorerne. Men man må jo have gjort sig nogle overvejelser i forligskredsen om den administrative ekstra byrde, det er at skulle tage de mange ekstra samtaler, når man nu skal have folk ind hver 3. måned, hvad der kan være meget fornuftigt, men det koster jo ressourcer. Hvor finder man dem henne?

Det sidste fik jeg ikke svar på i min første runde, men det får jeg sikkert næste gang: Hvor mange private jobtræningspladser har man i forligskredsen aftalt med de private arbejdsgivere, at de skal oprette?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Der er ledige stillinger, bliver der svaret på mit spørgsmål om, hvor de ekstra job i forbindelse med denne her reform er, sådan at de arbejdsløse faktisk får mulighed for at komme i arbejde.

Jamen det er da ikke noget svar på mit spørgsmål, eftersom der i dag er pligt til at tage arbejde, såfremt der er et arbejde. Hvis man ikke tager imod det arbejde, der er, så får man ikke længere kontanthjælp, sådan er reglerne, så jeg kan ikke forstå, hvorfor man skal have pisen yderligere over nakken.

Hvorfor er det, at der skal reduceres i kontanthjælpen, når det allerede i dag er sådan, at man får frataget kontanthjælpen, hvis man ikke tager et arbejde, man bliver tilbudt? Det ligger jo netop i hele den lovgivning, der er i dag.

Derfor synes jeg stadig væk, at jeg savner svar på: Hvad er det, man vil gøre for at skabe ekstra stillinger? Det at tage penge fra kontanthjælpsmodtagerne skaber jo ikke ekstra job, snarere tværtimod, så har de færre penge mellem hænderne og dermed også færre muligheder for at aftage varer osv., vi kender hele møllen.

Venstres ordfører er meget fortrønet over, at jeg ikke mener, at det skulle kunne betale sig at arbejde. Jamen det mener jeg da også. Jeg mener da selvfølgelig, at der skal være en forskel på at være på overførselsindkomst og på mindstelønnen, men kan vi da ikke hæve mindstelønnen i stedet for at sænke kontanthjælpen? Det ville da være den logiske vej i stedet for at lade folk leve på et niveau, som vi alle sammen godt ved ligger under basisleveniveauet i Danmark.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Hr. Ole Vagn Christensen siger, at vi viderefører den socialdemokratiske arbejdsmarkedspolitik, og det kan jo godt være, at hr. Ole Vagn Christensen har den opfattelse.

Jeg er for så vidt enig i, at vi viderefører en række elementer i den tidligere arbejdsmarkedspolitik, men den har vi i Venstre jo været en meget aktiv del af. I hvert fald i de år, jeg har været medlem af Folketinget, har vi været med i arbejdsmarkedspolitikken hele perioden, så det er jo sådan set ikke noget nyt, at arbejdsmarkedspolitikken er fælles gods. Det mener jeg også er vigtigt for at sikre stabiliteten på et så væsentligt område.

Jeg mener også, og det sagde jeg også i min ordførertale, det er vigtigt, at vi har arbejdsmarkedets parter med i det her, for de er jo nogle meget vigtige aktører. Så det tror jeg ikke at vi kan blive uenige om.

Kl. 17.05

Med hensyn til CV-registeret og behov for indkøring: Nu er det jo sådan, at man skal godt nok lægge sit CV ind, men hvis ikke man magter opgaven, kan man gå til AF, man kan gå til kommunen og få assistance til det, og når man så kommer ind til sin månedssamtale, så går man CV'et igennem for at tjekke, om det nu er o.k. Det vil altså sige, at han eller hun, der føler, at det kan de sagtens klare selv, det behøver de ikke at have hjælp til, og der så alligevel viser sig at være fejl, bliver samlet op, når de kommer ind til månedssamtalen. Så det mener jeg helt klart er løst.

Til hr. Ole Sohn om, hvor mange private jobtræningspladser vi har aftalt. Vi har ikke aftalt et antal, for det ligger jo ikke i vores magt. Men der skal jo ikke herske nogen tvivl om, at vi opfatter de private pladser som det absolut vigtigste, men jeg er helt overbevist om, at når vi ser redskabsviften til foråret, som skal behandles her i Folketinget, så vil hr. Ole Sohn også opleve, at vi virkelig får nogle værktøjer, der vil trække i den retning, at mange flere private arbejdsgivere vil være med til at løse den her opgave.

Nu kan jeg se, at lampen lyser, så jeg kommer ikke videre i den her omgang, men jeg må vende tilbage i næste omgang.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Man kan selvfølgelig godt undre sig lidt, når man hører den dialog, der er mellem hr. Ole Sohn og hr. Jens Vibjerg, for vi husker jo selvfølgelig alle sammen den tidlige indsats, som hr. Jens Vibjerg var en meget stor fortaler for, medens Venstre var i opposition. Der blev sagt, at man vil få en pose penge i hver region, og at sækken ville være så stor, at man dårligt ville kunne snøre den til. Nu er hr. Jens Vibjerg måske blevet ramt af åget, når man skal bære de tunge kæder, der gør, at man så ikke kan komme igennem med sådan et forslag.

Med hensyn til mit spørgsmål om det med negative henvendelser tror jeg, at hr. Jens Vibjerg kom til at sige noget, som ikke holder stik, for vi er selvfølgelig enige i, at kontanthjælpsmodtagerne skal have fælles regler, og det kan betyde en ekstra indsats for kommunerne. Det, der skal laves der, er jo noget, der skal forhandles med KL. De vil sikkert tage sig godt betalt for at skulle klare de ting.

Det, jeg rejste, var udelukkende et spørgsmål om de negative konsekvenser i forhold til a-kasse-regi, og efter de oplysninger, jeg har, skulle det være 16 årsværk. Hvis ikke Venstres ordfører kan svare på det, kunne beskæftigelsesministeren måske bekræfte, at det vil koste det antal.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes stadig, der er et par spørgsmål, jeg ikke helt har fået afklaret. Det kan være, det er, fordi Venstre ikke har nogen afklaring af spørgsmålene.

For det første spurgte jeg i første runde om, hvorvidt der var sket noget afgørende nyt, siden finansministeren sagde, at der ikke skulle redu-

ceres i ydelserne. Hvad er det, der gør, at man mindre end 1 år senere går ind og reducerer ydelserne?

For det andet leder jeg stadig efter bare en enkelt ny arbejdsplads, bare et enkelt nyt job i forbindelse med denne her reform. Jeg synes, det er et meget luftigt svar, vi får heroppefra. Der er intet konkret i denne her lovgivning, så vidt jeg kan læse den, ikke et eneste job ekstra. Det vil sige, at alt, hvad man gør med denne her lovgivning, er at give de arbejdsløse pisken over nakken, og så kalder man det »Flere i arbejde«, og man siger, at det skal kunne betale sig at arbejde. Hæv dog mindstelønnen i stedet for at svinge pisken over de fattigste i Danmark.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil gerne takke hr. Jens Vibjerg for svaret.

Hvis jeg forstod svaret ret, så drejer det sig om, at der ikke kan være tale om, at det her indgår i rådighedskontrollen, medmindre man har haft en samtale om CV-oplysningerne. Er det rigtigt forstået, at det var det, som hr. Jens Vibjerg sagde?

KL 17.10

Så havde jeg ligeledes et enkelt spørgsmål om rådighedskontrollen. Det drejer sig om, hvornår man kan udbetale fra a-kassernes side. Bliver der formuleret nogle frister, således at man ved, hvad det er, man kan tillade sig her? Det mener jeg også er et spørgsmål, som vi har behov for at få en lille afklaring af.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til fru Pernille Rosenkrantz-Theil, som jeg vil starte med, fordi det ikke var af nogen ond vilje, at jeg ikke svarede i sidste omgang, men jeg havde ikke mere tid, og jeg var nødt til at respektere tiden heroppe. Jeg skal i hvert fald nok gøre et forsøg på at give et svar.

Med hensyn til arbejdspladserne er det jo en kendsgerning, at de regionale arbejdsmarkedsråd på Fyn og i Frederiksborg Amt i sommer indstillede, at der blev importeret ufaglært arbejdskraft, fordi de ikke kunne skaffe den. Det er altså et bevis på, at der var ledige stillinger, man ikke kunne besætte. Det synes jeg må være i hvert fald et af beviserne for, at der er stillinger, der ikke kan besættes.

Så ved vi jo, i hvert fald så godt som man nu kan med alle de fremskrivninger, vi har frem til 2010 og længere frem, at der bliver et markant

behov for flere hænder, hvis vi skal sikre vores velfærdssamfund. Det er jo sådan, at selv om vi nu vedtager den her reform i løbet af de næste 3 uger, så får den ikke fuld effekt fra 1. januar 2003. Det tager jo en rum tid at få det fulde udbytte af det, vi gennemfører.

Hr. Bjarne Laustsen prøver at drille lidt med en pose penge til regionerne. Nu er det jo sådan, at vi havde jo lavet en aftale her, som vi er enige om, og jeg måtte jo sluge nogle kameler i forhold til hr. Bjarne Laustsens ønsker. Men jeg skal så også medgive, at de forsøg, vi kørte i Ringkjøbing og Århus Amter, jo ikke var lige entydige med hensyn til, at det var en god idé bare at give dem penge. I hvert fald når vi kigger på Århus Amt, er der noget der tyder på, at man fik brændt en masse penge af uden at få en effekt i hvert fald i første omgang. Vi kender jo ikke rigtig langtidseffekten af det, men det var i hvert fald ikke lige det, der animerede til, at det var der, vi skulle lande på nuværende tidspunkt.

Til hr. Ole Vagn Christensen om CV: Jeg mener rent faktisk, at det har jeg svaret på, nemlig at er man ikke selv i stand til at udfylde sit CV, kan man få hjælp i AF, i kommunen, i a-kassen, eller hvem der nu er parat til det. Altså AF og kommunen er parat til med det samme at hjælpe, hvis der er problemer med at få udfyldt sit CV.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Vibjerg, om den form for aktivering, der nu bliver tilrettelagt efter den ny reform, er noget, der fremskynder brugen af opkvalificerende, kompetencegivende uddannelser til de folk, som har mest behov netop for at kunne besætte nogle af de job, som bliver ledige i fremtiden. Det er det ene.

Det andet er: Hvordan ligger det med den ny reform? Vil man kunne leve op til formålsparagraffen om at sikre varig beskæftigelse i ordinære job, når man fastholder, at hovedparten af alle jobtræningspladser skal være inden for den offentlige sektor? Er det sådan, at man har aftalt med amter og kommuner og staten, at de jobtræningspersoner, der kommer ud, får en målrettet handlingsplan, som fører frem til, at de kan forblive i jobbet, men efter en jobtræningsperiode så i en ordinær, varig stilling? Ligger der det i arbejdsmarkedsreformen?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil spurgte et par gange uden at få svar. Nu prøver jeg, så kan det være, hr. Jens Vibjerg får tid nu.

Kl. 17.15

Hvad nyt er det, der er sket, som gør, at Venstre og regeringen nu mener, at man skal reducere ydelserne på trods af finansministerens udtalelse tidligere om, at man ikke ville reducere i ydelserne?

Så talte hr. Jens Vibjerg om fremtidens velfærdssamfund, der skulle sikres. Jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at se, hvordan man sikrer et velfærdssamfund ved at forarme dem, der står uden for arbejdsmarkedet. For mig handler velfærdssamfund netop om, at alle skal være sikret og have et ordentligt niveau at leve på, og hvis det handler om at skabe arbejdspladser, så har vi i Enhedslisten den holdning, at arbejdspladser skaber man ved hjælp af investeringer, dem skaber man ikke ved at piske dem, der står udenfor.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Vagn Christensen for sin tredje og dermed sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er nemlig rigtigt, hr. formand.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er der orden i regnskabet.

Ole Vagn Christensen (S):

Ja.

Hr. Jens Vibjerg var mere klar i sit første svar til mig end i det andet svar, men jeg går ud fra, at det var, fordi der ikke var tid nok.

Hr. Jens Vibjerg sagde, at der er alle de der ting til rådighed for, at man kan få formet sit CV. Jeg spurgte: Hvornår får det konsekvenser? Det eneste, jeg spurgte om i mit indlæg før, var sådan set, om jeg skulle forstå det sådan, at når man havde været til samtale, og man så havde set, hvad det var, der var skrevet ned man var til rådighed for, så var det, at sanktioner trådte i kraft. Er det rigtigt forstået? Vi kan senere vende tilbage til rådighedskontrollen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi tager lige hr. Bjarne Laustsen med for en kort bemærkning, og så får hr. Vibjerg lidt mere tale-tid til at svare på de fire indlæg. Vi er liberale.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil bare gerne have det på det rene. Vi løber jo ikke fra et forlig, vi har indgået. Det er slet ikke der, jeg vil hen. Men hvis nu det der med negative hændelser ikke fører til nogen ændring af tilstanden, vil Venstre så være med til at afskaffe det igen? Jeg går ud fra, at man ikke bare vil registrere for registreringens skyld og lave en helt masse nye offentlige arbejdspladser. Det plejer ikke at ligne Venstre. Nu må vi have et klart svar. Hvis det ikke ændrer det antal, der pålægges sanktioner, så er der jo ingen grund til at have det. Når vi har set på det et stykke tid, er muligheden der altså for at sige: Det vil vi ikke have. Det er lige det, vi mangler at få et svar på.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Vibjerg for at svare på de fire korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Hr. Ole Sohn står ude og snakker, men jeg svarer ham nu alligevel:

Er den ny form for aktivering noget for dem, der har behov? Jeg tror netop, at vi her er ved noget af det centrale i vores nye reform, nemlig at man nu målretter indsatsen mod den enkeltes behov, først og fremmest selvfølgelig mod, at han kan komme ud på en arbejdsplads, komme ud og få et rigtigt arbejde. Vi har jo set efter den gamle reform, at man har sendt ledige på det ene kursus efter det andet, måske endda et såkaldt opkvalificeringskursus, og hvad har det ført til? Ledighed, ledighed, ledighed.

Nu tager vi jo mere aktivt fat på at få de ledige ud på en almindelig arbejdsplads, og dér er der så mulighed for at få fyldt på i forhold til det, man har brug for netop til det job, man er kommet ud i, og vi ved jo også fra den nugældende ordning, at det har en langt, langt større effekt. Derfor er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, at her har vi et sporskifte, vi vil kunne se og mærke.

Om jobtræning i det offentlige kan give varig beskæftigelse? Ja, for der er jo mange i den offentlige sektor, der har nået en alder, hvor de er på vej ud, og der skal altså nye til. Men det skul-

le jo også gerne betyde, at en række af de mennesker, der er i jobtræning i den offentlige sektor, kan bruge det som springbræt til en plads i den private sektor, og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at det er væsentlig lettere at komme fra beskæftigelse på en offentlig arbejdsplads til en privat arbejdsplads end at komme direkte fra en position som ledig til en arbejdsplads på det private arbejdsmarked.

Kl. 17.20

Fru Line Barfod siger, at hun ikke kan forstå, at vi ændrer på ydelsen for de gifte kontanthjælpsmodtagere. Det er jo, fordi vi har set, at de er havnet i en fælde, hvor det ikke kan betale sig at arbejde. Nu har fru Line Barfod, eller var det fru Pernille Rosenkrantz-Theil, jo her fra Folketingets talerstol også sagt, at selvfølgelig skal det kunne betale sig at arbejde. Når vi nu har en gruppe mennesker, der er faldet i det hul, at det ikke kan betale sig, at de rent faktisk sætter penge til ved at gå på arbejde, så hjælper vi dem her med, at det bliver attraktivt at komme ud på arbejdsmarkedet, for når vi samtidig hæver beskæftigelsesfradraget, skal man jo altså kun have nogle få timers arbejde, for at det er status quo, og det vil sige, at der er hurtigt, meget hurtigt, en gevinst ved den nye ordning.

Jeg kan se nu på formanden, at jeg kan ikke nå at svare mere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Nej, det var 3 minutter, for jeg gav lidt ekstra tid.

Ønsker fru Barfod endnu en kort bemærkning? Værsgo, fru Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er muligt, hr. Jens Vibjerg synes, at hvis han har et problem, så er det en hjælp, at nogen kommer og skærer i hans løn, og så vil han få det bedre.

Jeg tror, at de gifte kontanthjælpsmodtagere godt kunne tænke sig en anden måde at få hjælp på, end at man skar i deres ydelse. Man kunne f.eks. følge Enhedslistens forslag og give dem mulighed for at komme i arbejde uden at modregne i den andens ydelse. Problemet er jo, at man behandler to gifte kontanthjælpsmodtagere samlet i stedet for at se på hvert enkelt individ.

Så mangler vi stadig at få svar på spørgsmålet om, hvad der er sket af nyt siden finansministerens udtalelse om, at der ikke skulle skæres i ydelserne.

Så vil jeg gerne spørge hr. Jens Vibjerg, hvor lavt han mener man kan komme ned i ydelse. De unge under 25 år kommer nu efter ministerens beregninger, når de har betalt deres husleje, ned på at have 1.400 kr. tilbage om måneden. 1.400 kr. til at betale forsikring, licens, transport, hvis de skal rundt og søge arbejde eller til uddannelse, til nyt tøj, eller hvis der ellers sker noget, og så i øvrigt også til maden.

Hvor har Venstre tænkt sig, at man skal kunne købe mad så billigt, så man kan klare sig for så få penge om måneden? Eller tror Venstre, at hvis først man ligger og sulter, så kommer man i arbejde et eller andet mærkværdigt sted, som ikke findes i dag?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til fru Line Barfod: Nu er det jo sådan med hensyn til kontanthjælpsydelse, at ægtefolk jo har gensidig forsørgerpligt her i landet, og hvis man skulle gå med på fru Line Barfods model, ja, så bryder vi jo fundamentalt med det system.

Med hensyn til unge: Der kan jeg altså heller ikke forstå, hvis Enhedslisten er af den opfattelse, at vi skal præmiere unge mennesker, der ikke tager en uddannelse og ikke kommer i gang med noget som helst, men vælger en passiv ydelse. Det, der har været tilfældet, er jo, at der var en økonomisk tilskyndelse til at vælge den passive ydelse frem for at få en uddannelse.

Med den aftale, som et stort flertal her i Folketinget har lavet, er det os meget, meget magtpåliggende, at alle unge mennesker kommer i gang med en uddannelse af den ene eller den anden karakter. Det er jo det, der er lagt op til, når man bliver økonomisk sidestillet, hvad enten man er i uddannelse, eller man er på passiv forsørgelse. Men samtidig sikrer vi, at flest muligt kommer i uddannelse, fordi de får tilbuddet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det lige fru Barfod for sin tredje og sidste korte bemærkning til hr. Vibjerg.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu har både fru Pernille Rosenkrantz-Theil og jeg prøvet adskillige gange at spørge hr. Jens Vibjerg, hvad der er sket, siden finansministeren kom med sin udtalelse om, at der ikke skulle skæres i ydelserne. Jeg går ud fra, at når hr. Jens Vibjerg ikke svarer, er det, fordi der ikke er sket noget, andet end at Venstre løber fra sine tidlige-

re udtalelser. Vi må jo så forholde os til, at man ikke skal stole særlig meget på, hvad finansministeren kommer med af udtalelser.

Kl. 17.25

Så siger hr. Jens Vibjerg, om Enhedslisten vil bryde fundamentalt. Det vil Enhedslisten gerne på mange punkter. Det, vores politiske arbejde går ud på, er sådan set at bryde fundamentalt med det system, vi har, i modsætning til Venstre, der ønsker at bevare systemet.

Så må jeg indrømme, at jeg bliver temmelig rasende, når hr. Jens Vibjerg taler om, at man ikke skal præmiere unge, der ikke gør noget. De unge under 25 år, der er på kontanthjælp, har det som regel ikke særligt nemt, og nu skal de altså klare sig for næsten ingenting. Hvis der var en uddannelsesplads eller en arbejdsplads til dem, var de jo i gang. Dem under 25 år, der er tilbage på kontanthjælp, er dem, der virkelig har svært ved at finde noget, og man skulle hellere tage at gøre noget for at hjælpe dem i stedet for at udsulte dem yderligere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Vibjerg. Derefter er der noget, det tyder på, at vi kan komme videre til ordførerrækken – noget, der tyder på det, sagde jeg.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Til fru Line Barfod: Der skal ikke herske tvivl om, at de generelle ydelser, enten det nu er dagpenge, efterløn, eller det er kontanthjælp, skal der ikke pilles ved, og det bliver der ikke pillet ved.

Men vi har også sagt, at hvis der er nogle hjørner, hvor systemet er indrettet, så det virker direkte uhensigtsmæssigt på at få folk i arbejde, skal vi ændre det for at hjælpe folk. Det her laver vi jo for at hjælpe folk i arbejde, komme ud på arbejdsmarkedet, få det netværk der er, når man er på arbejde, få alt det menneskelige, der er ved at være selvforsørgende.

Vi skal ikke lave et system, der fastholder folk på varig overførsel. Det er et menneskesyn, som jeg i hvert fald ikke deler, at vi skal parkere folk på den måde. Jeg synes, det er utrolig vigtigt at sikre, at vi får alle ud på arbejdsmarkedet i længere eller kortere perioder, at de bliver en del af det aktive arbejdsmarked.

Med hensyn til unge under 25 år fatter jeg simpelt hen ikke, at Enhedslisten ikke mener, at alle unge skal have en uddannelse for at komme

videre i tilværelsen. Vi skal ikke bare parkere dem på passiv forsørgelse.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg har forstået, det næste ordførerskab deles mellem hr. Bjarne Laustsen og hr. Ole Vagn Christensen. De bestemmer selv rækkefølgen, og det ser ud til at blive hr. Bjarne Laustsen som den første.

Bjarne Laustsen (S):

Arbejdsmarkedspolitik er Socialdemokratiets hjerteblod, og derfor er vi selvfølgelig også aktive deltagere i reformen »Flere i arbejde«.

Reformen bygger videre på det spor, som Socialdemokratiet lagde i 1994. Vi havde dengang et ønske om at flytte arbejdsløse over i aktiv beskæftigelse. Det lykkedes i meget høj grad, og ledigheden faldt uafbrudt i alle årene med socialdemokratisk ledelse. Desværre kan den nye regering jo ikke fastholde den flotte statistik, som vi var i stand til at fremskaffe.

Regeringens spindoktorer har talt meget om det enstrengede system. Det er ikke lige det, der er tydeligt, når man kigger på, hvad det er, der er indeholdt i aftalen, fordi det er stadig væk sådan, at de væsentligste områder håndteres for de forsikrede af a-kasserne, og de andre spørgsmål, som vi kommer tilbage til, håndteres jo fortsat af kommunerne.

Når Socialdemokratiet indgik et forlig på området, var det, fordi vi både ville det, og vi har haft stor indflydelse på, hvad det var for nogle ting, der kom ud af det. Det ville da heller ikke være til at bære, hvis de arbejdsløse skulle straffes urimeligt unødigt og hårdt af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, som der ellers var lagt op til.

Tankegangen om, at den ledige skal behandles mere individuelt, er blevet styrket, og det er fortsat de regionale arbejdsmarkedsråd, der tilrettelægger indsatsen og omfanget af aktivering. Det er der også endnu mere behov for nu, da 75-pct.s-kravet er blevet afskaffet. Vi ønsker kvalitet frem for kvantitet, men hurtigt i job igen afhænger jo meget af udbud og arbejdsgivernes forståelse, og de har et endog meget stort ansvar for at åbne for diverse arbejdspladser for de unge, der mangler praktikplads, og både de ældre og de langtidsledige skal da også tilgodeses.

Der skal netop være fokus på formidling og jobsøgning i det første ledighedsår, og derfor hilser vi også med tilfredshed, at det forslag, som vi selv havde, er kommet til at nyde frem-

me i aftalen, nemlig spørgsmålet omkring CV-banken.

Kl. 17.30

Vi synes, det er en god idé, at der kommer andre aktører ind, og jeg vil her især pege på muligheden for, at a-kasserne kan løfte den opgave. Det er dem, der kender medlemmerne bedst, og de faglige organisationer har jo deres styrke i det omfattende faglige netværk på landets virksomheder. Det er udmærket, at man kan blive honoreret for at skaffe folk i arbejde, men det skal også undgås, at der opstår plattenslageri på området, og at man kun har fokus på de stærke ledige.

Når det drejer sig om uddannelse, har vi ønsket, at uddannelseselementet skal fremstå stærkere, og det er også blevet tilfældet, fordi der nu ud over de 6 ugers selvvalgt kursus er mulighed for at kunne bygge 6 uger ovenpå sammen med en individuel handlingsplan. Det er netop den kombinationsmulighed, vi håber kan blive et springbræt for dem, der er blevet tvunget ud i et jobskifte.

Angående lovforslag nr. L 62 er det sådan, at i det socialdemokratiske skatteoplæg har vi givet vores bud på, hvordan det kan betale sig at være i arbejde. Netop forholdet mellem kontanthjælp og arbejde svarer vi ikke på i oplægget, men det har vi forsøgt at finde en løsning på med forslaget her. Men vedtagelsen af dette lovforslag løser ikke problemet for de mange kontanthjælpsmodtagere, der har krav på og kan bestride et arbejde. Den opgave er fortsat kommunernes og dermed det private erhvervslivs opgave, og om dette forlig bliver en forbedring, afhænger derfor reelt af, om man bruger det til at åbne arbejdspladserne for de mange, der gerne vil i arbejde, men ikke har fået adgang til det endnu.

Et særligt problem i lovforslaget, som er rejst i bl.a. høringssvarene, er de mange kontanthjælpsmodtagere, der har problemer ud over ledighed. Med hensyn til dette problem vil vi gerne tilkendegive, at i Socialdemokratiet vil vi være åbne over for at kigge på tingene, men det er også givet, at det skal holdes inden for forligets rammer.

Lovforslaget indeholder også en beskeden ændring af aflønningsforholdet inden for offentlig jobtræning. Det bliver nu den individuelle sats, dog minimum 82 pct. Det har vi tilsluttet os som led i forliget, og vi lægger vægt på, at man ikke går ned i indkomst sammenlignet med det, man ellers ville have, når man var arbejdsløs.

Men det er klart, at det kan være med til at komplicere reglerne i stedet for at give en fælles sats.

De ændrede rådigheds- og sanktionsregler for kontanthjælpsmodtagere er udtryk for et ønske, som også Socialdemokratiet deler, nemlig at der så langt som muligt skabes ensartede regler på dagpengeområdet og på kontanthjælpsområdet. Den konkrete udformning af disse regler er imidlertid efter vores opfattelse alt i alt meget neutral i forhold til de gældende regler for kontanthjælpsmodtagere, og såfremt der bliver tale om en stramning, vil det alene skyldes, at reglerne nu skal overholdes, og at der fra Arbejdsdirektoratet gøres en indsats over for kommunerne. Vi synes ganske enkelt, at kontanthjælps-sanktionerne og rådighedsvurderingerne skal være på samme niveau som på dagpengeområdet. Vi ønsker ikke at piske de ledige, men vi forsøger til gengæld at finde en løsning på et moralsk og et politisk problem.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det passede lige nøjagtigt med de 5 minutter.

Så er det hr. Ole Vagn Christensen, og så kommer de korte bemærkninger efterfølgende.

Ole Vagn Christensen (S):

Man kan vel roligt sige, at et af regeringspartiernes socialdemokratiske valgløfter var, at når vi ser på vores arbejdsløshedsforsikringssystem, er det ikke satserne, der stiller sig i vejen for at få flere i arbejde.

Det har i det hele taget været rart, at regeringen har kunnet fastholdes på en videreførelse af den socialdemokratiske arbejdsmarkedspolitik. En videreførelse, hvis nødvendighed vi allerede ser med den stigende ledighed på grund af regeringens skattestop, som det er udtrykt af nogle af økonomerne. Det er også en kendsgerning, at det dårlige arbejdsmiljø fører til udstødelser og udelukkelse, og at et forringet arbejdsmiljø – ja, nogle ville måske sige forpestet arbejdsmiljø – vil føre til forstærket arbejdsløshed samt længe sygdomsperioder.

Det fremsatte lovforslag om arbejdsløshedsforsikringen er resultatet af en aftale om arbejdsmarkedspolitikken, som Socialdemokratiet og andre partier har indgået med regeringen. Hovedsigtet med det er, som det også er fremgået, at der skal være en individuel behandling af hver enkelt arbejdsløs, men derudover er det også vigtigt, at man rent faktisk har et værn omkring arbejdsløshedsforsikringssystemet, og når man går over til en individuel behandling, er det

derfor selvfølgelig også nødvendigt at kigge på en række regler, som man også har gjort i denne forbindelse med forenkling af rådighedsreglerne.

Kl. 17.35

Vi er også i den situation, at vi må sige, at i forbindelse med kontanthjælpen har der været den utilsigtede virkning, at man kunne spekulere i, om man ville på kontanthjælp eller ville være med til at betale til fællesskabet. Det er også et problem, som vi i Socialdemokratiet selvfølgelig har haft øjnene åbne for og har haft kig på med den forbedrede beskæftigelse, for der er jo simpelt hen sket et ryk fra et arbejdsløshedssamfund til et samfund, der giver muligheder.

Den samme situation har vi, når det drejer sig om dimittender. Så er vi også i den situation, at det heldigvis er sådan, at med det ændrede syn på tingene, der ligger i denne arbejdsmarkedspolitik, er der jo ikke tale om, at folk behøver at komme ind under disse regler. Hovedprincippet er sådan set, at hvis man opfylder betingelserne for at være medlem af en arbejdsløshedskasse og opfylder betingelserne for at have det nødvendige arbejde, vil man også kunne få den nødvendige, dvs. den almindelige understøttelse.

Alt i alt må vi sige, at i dag kan vi sådan set konstatere, at vi står i en situation, hvor vi har et stærkt værn omkring arbejdsløshedsforsikringssystemet og de satser, der findes i det. Det er jo en vigtig ting af hensyn til de mange, mange jobskift, der sker, hvor der er arbejdsløshedsperioder mellem arbejdsperioderne de forskellige steder, og derfor tror jeg, at hvis vi forstår at håndtere den tryghed, der er skabt her, rigtigt alle steder, er det noget, som vil være med til at styrke de muligheder, der er, for at vi ikke får et passivt arbejdsmarked, men et aktivt arbejdsmarked.

Med disse ord kan vi fuldt ud tilslutte os de fremsatte lovforslag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en kort bemærkning, og jeg har også hr. Ole Sohn noteret op, altså foreløbig to.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

At de borgerlige laver dette her, kan ikke undre nogen, men det kan det til gengæld, at Socialdemokraterne er med, for Socialdemokraterne erkender jo, at det ikke er den arbejdsløses egen

skyld, at han eller hun er arbejdsløs. Socialdemokraterne sagde i marts måned i år, at det er socialpolitisk velkendt, at økonomisk fattigdom altid bliver fulgt af lav eller ingen uddannelse, personlig isolation, gruppevis marginalisering, dårlig sundhedstilstand osv., endda så markant, at det går i arv mellem generationerne, og derfor er det vigtigt at forbygge en ny negativ arv. Det er Socialdemokraternes holdning, og den synes jeg er god.

Hvad jeg til gengæld ikke synes er godt, er denne arbejdsmarkedsreform, hvor man skærer i ydelserne til de allerfattigste, og det, der ligger mig lidt på sinde, og det spørgsmål, jeg har heroppefra i dag, er: Hvilken smag har man i munden som socialdemokrat, når man har taget 1.000 kr. fra de fattigste familier i Danmark? Hvilken smag har man så i munden?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Sohn for en kort bemærkning, og derefter må de to ordførere finde ud af, hvem der svarer. Det gør hr. Bjarne Laustsen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Indledningsvis er der lige et par begreber, jeg er nødt til at have lidt styr på.

Hr. Ole Vagn Christensen sagde tidligere på dagen, at han var glad for, at hr. Jens Vibjerg tilsluttede sig den socialdemokratiske arbejdsmarkedspolitik, og derfor skal jeg lige spørge: Er det Socialdemokraternes arbejdsmarkedspolitik, at man skal nedsætte ydelserne, at man skal stramme rådighedsreglerne, at man skal gøre livet surere for dimittender, at man for første gang overhovedet nogen sinde laver en arbejdsmarkedsreform uden så meget som ét eneste krav til de private arbejdsgivere, og at man udskyder tidspunktet for iværksættelse af en aktiv indsats over for arbejdsløse? Er det blevet Socialdemokratiets politik? Det var det ene spørgsmål.

Kl. 17.40

Det andet er: Er hr. Ole Vagn Christensen og hr. Bjarne Laustsen enige med Socialdemokratiets tredje arbejdsmarkedsordfører, hr. Jan Petersen, når hr. Jan Petersen i B.T. den 13. juli i år siger: Vores udgangspunkt er, at kontanthjælps-satserne bestemt ikke skal sættes ned, det vil vi absolut ikke være med til. Er man enig med hr. Jan Petersen i dette synspunkt, og er det dét, der bliver resultatet af reformen?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil siger, at det ikke kan undre, at Venstre laver en sådan arbejdsmarkedsreform, men at Socialdemokratiet er med, kan man ikke forstå.

Nu er det jo en kendt sag, at hvis man kigger på de elementer, der ligger i dette her, er der bestemt elementer, som Socialdemokratiet står for, og dem løber vi selvfølgelig ikke fra. Vi er meget glade for, at den nye regering kan se det fornuftige i dem, og vi kan endda også se, at Venstres ordfører er kommet på andre tanker og synes, at de socialdemokratiske værdier, der ligger i grundlaget, er ganske udmærkede.

Vi er også meget optaget af den negative arv, og derfor er der heller ingen begrundelse for at skære i ydelserne. Det ville have været temæet: Hvis ikke vi havde været der, ville der have været massive nedsættelser hele vejen rundt, sådan som det lå i oplægget. Vi har forsøgt at hegne ind, således at det stort set er umuligt at nedsætte satserne, men til gengæld har vi gjort det sådan, at vi har øget incitamentet til at arbejde.

Dernæst er spørgsmålet til fru Pernille Rosenkrantz-Theil og Enhedslisten, om de ikke har det synspunkt, at det altid skulle kunne svare sig at være i arbejde. Skal det ikke også altid kunne svare sig at være forsikret og organiseret? Det troede jeg var noget, som Enhedslisten stod for.

Jeg tror også, hr. Ole Vagn Christensen vil komme med nogle kommentarer, men vi er selvfølgelig meget enig med hr. Jan Petersen i, at vi ikke skal have nogle nedsættelser af satserne, og som det fremgår af mit svar til fru Pernille Rosenkrantz-Theil, har vi stort set også undgået det i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Tænk, at man skulle høre det fra en socialdemokrat! Tænk, at man skulle høre som et argument for at skære i kontanthjælpen, om Enhedslisten ikke går ind for et incitament til at arbejde! Det er rendyrket borgerlig opfattelse af, hvorfor der er arbejdsløshed. Det er rendyrket borgerligt at opfatte det sådan, at jo mere vi klemmer den arbejdsløse på pengepungen, jo større chance er der for, at vedkommende kommer i arbejde.

Selvfølgelig mener vi da, at der skal være forskel på at være arbejdsløs og være i arbejde. Men tænk, at en socialdemokrat ikke kan ræsonnere sig frem til, at det, der selvfølgelig skal være venstrefløjens og Socialdemokratiets krav,

er da, at mindstelønnen skal op. Og hvor er fagforeningerne blevet af? Hvor er Socialdemokraternes tilslutning til fagforeningerne blevet af? Hvad er der blevet af alle de krav, som man har kæmpet for de sidste 150 år? Pist væk, eller hvad?

Jeg vil gerne sige, at vi har jo tidligere set Socialdemokraterne skære ned til halve dagpenge. Det skete i Socialdemokratiets egen regeringstid sammen med de borgerlige, så det her med, at det var så langt, man kunne nå i en forhandling med den regering, som sidder på magten, er jo rent nonsens. Man gjorde det også, da man selv sad i regering.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Bjarne Laustsen. Det er sådan, når man har delt ordførerskabet, så melder man selv, hvem der ønsker at svare på de korte bemærkninger, og det gør hr. Bjarne Laustsen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Til Enhedslisten: Det er sådan, at vi faktisk ikke klemmer nogen i systemet. Det er jo netop derfor, vi har været med, og Enhedslisten må også kunne se, at det gør en meget, meget stor forskel, om Socialdemokratiet er med eller ikke er med.

Vi havde selvfølgelig også håbet, at både Enhedslisten og SF kunne have deltaget helt til slutningen i forhandlingerne, for man kunne sikkert også have bidraget positivt. Det valgte man så ikke at gøre, men det synes jeg man havde været velkommen til, for hvis man begynder at diskutere, om det kan svare sig at gå på arbejde eller ej, er der to ting at foretage sig.

Det ene er spørgsmålet: Er det understøttelse, der er for høj, eller er det lønnen, der er for lav? Jeg går ikke ind for, at overenskomstforhandlingerne er noget, vi skal foretage her i Folketinget. Jeg har heller aldrig hørt Enhedslisten tale om det før, og derfor kan jeg ikke tro, at det kan være det, der er tilfældet med hensyn til mindstelønnen. Vi går i hvert fald ikke ind for det, vi går ind for, at man laver frie forhandlinger ude i systemet.

Når nu de halverede dagpenge bliver bragt frem igen, var det jo et helt kontant forslag, der drejede sig om dem, der ikke havde en kompetencegivende uddannelse. Det er jo det, der var fidusen i det, vi lavede for de 18-25-årige dengang i 1996-97, og som også har haft den ønskede virkning. Det, vi fik forhindret her, var, at de

borgerlige kom igennem med et forslag, der omfattede hele gruppen af 25-29-årige, også dem, der har en kompetencegivende uddannelse, og fik dem sat ned på halve dagpenge. De har tværtimod fået en forbedring i stedet for.

Kl. 17.45

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Ole Sohn stillede et par spørgsmål omkring dimittender. Hvad er det, der er blevet ringere for de kommende dimittender?

Den situation, som hr. Ole Sohn mener er blevet ringere, er, at man sådan set kan få en høj understøttelse, og så kan det ikke svare sig at få et arbejde, for så har man en ringere situation. Det er da ikke at stille folk bedre at stille dem i et dilemma, hvor det sådan set kan se ud, som om understøttelsen umuliggør, at de kan få en beskæftigelse.

Det, der nu ligger, er, at hvis man har de der 3 måneders arbejde, så vil man efter 6 måneders ledighed kunne få den understøttelse, som man er berettiget til efter en individuel beregning. Det vil sige, at der er 3 måneder, hvor man kan tage stilling til, om det ikke er bedre at gå i gang med det arbejde, som måske ikke giver så meget som maksimum understøttelse.

Hvis vi skal værne om det her system, så er det nødvendigt, at befolkningen også kan se det fornuftigt i det, vi gør.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Den logik, der ligger bag hr. Bjarne Laustsens svar på mit spørgsmål, hvor han siger, at vi ikke skal blande os i overenskomsterne og dermed mindstelønnen, er jeg da enig i.

Men lad os nu tage en situation, hvor arbejdsløsheden stiger meget drastisk i det her samfund, og man ved overenskomstforhandlingerne dermed ikke kan få lønforhøjelser i hus, så man får reallønsnedgang, ville hr. Bjarne Laustsen så argumentere for, at vi skulle sætte ydelserne længere ned? Og hvor langt ned kan vi så gå?

Hvis logikken er, at man gerne vil have et incitament til at gå i arbejde, så må det vel være sådan, at ydelserne skal følge den nedgang konstant. Så jeg vil gerne spørge hr. Bjarne Laustsen: Hvor langt kan vi gå ned med de ydelser?

Så vil jeg lige sige omkring det dér med de under 25-årige, at da man halverede deres dagpenge, var det rent aldersbestemt. Det var rent

aldersbestemt. Det havde intet at gøre med de unges uddannelse.

Jeg kan sige, at jeg dengang var med til at demonstrere mod den finanslov, det blev lagt ind under. Der døbte vi Socialdemokratiet om til Asocialdemokratiet. Nu har I skiftet navn, så jeg tror, at vi i forbindelse med denne her gang, hvor I skærer i folks ydelse, må kalde jer Asocialdemokraterne.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Direkte tiltale er stadig væk ikke tilladt – men lad gå.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Vagn Christensen: Jeg synes, det vil være meget klogere, både af hr. Ole Vagn Christensen og af Socialdemokraterne i øvrigt, at man siger tingene, som de er.

Sig dog ærligt og redeligt, at I er gået med i et forlig, som bygger på regeringens udspil i bund og grund i enhver sammenhæng. I har ikke fået noget som helst igennem. I har fået minimeret nogle af forringelserne. I er gået med, fordi I finder, det er vigtigt, at Socialdemokratiet er med af hensyn til kontakten med fagbevægelsen. Det er et argument, som jeg kan forstå og til dels også gerne vil respektere. Men jeg synes, det bliver utrolig falsk, hvis I begynder at sige, at det, I for et par måneder siden var fundamentalt uenig i, pludselig skulle være socialdemokratisk politik.

Man laver en gang imellem nogle kompromiser. Det har I gjort, men I skal da ikke begynde at sige, at det er Socialdemokratiets politik. Ja, nu skal jeg jo ikke være studievejleder for jer, men det vil jeg i hvert fald ikke anbefale jer. Jeg tror ikke, det er klogt af jer.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må lige gøre hr. Ole Sohn, der er en øvet taler herinde, opmærksom på, at det ikke er tilladt at stå her og sige I. Man må tiltale med Socialdemokratiet, eller hvordan man nu gør det. Det ved hr. Ole Sohn udmærket. Det skulle være helt unødvendigt at nævne.

Kl. 17.50

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne sige til fru Pernille Rosenkrantz-Theil fra Enhedslisten, at det, hun kommer med, jo er hypotese. Hvis der opstår en meget stor ar-

bejdsløshed, og lønnen begynder at falde osv. Så dårlig en fagbevægelse har vi ikke i dette land. Selv da vi havde masser af arbejdsløshed, skete der en udvikling i lønnen, så det er ikke det, der er problemet, og det vil heller ikke ske.

Det er selvfølgelig derfor, vi har inddæmnet det her og kæmpet meget, meget hårdt i de her forhandlinger. Jeg tror, at alle, jeg har siddet over for af Socialdemokrater i de her forhandlinger, vil kunne bevidne, at vi, ikke kun når det drejer sig om kontanthjælp, men også når det drejer sig om de forsikrede, jo har ført direkte kampagne også her i denne sal over for beskæftigelsesministeren, fordi vi ikke kunne acceptere en nedsættelse for de 25-29-årige.

Og den der med de 18-25-årige holder altså ikke. Det var helt målrettet, fordi der var en konkurrence i forhold til dem, der var på elevløv og på SU. Derfor var det forslag omkring ungeindsatsen, det daværende af dem, som er oprettholdt i det her, udelukkende møntet på de personer, som ikke havde en kompetencegivende uddannelse.

Til hr. Ole Sohn: Ja, der er en forringelse på 4 måneder i forhold til dimittenderne i det her. Det indrømmer vi blankt. Det er en af de ting, der ligger heri. Men i forhold til udspillet var der 52 ugers optjeningskrav, sådan at man først fik beregnet støtte 52 uger efter, man havde dimitteret. Så det er ikke så slemt, og i forhold til oplægget er det endda ikke så ringe, som man kunne finde på at sige oppe i Vendsyssel.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå på Socialdemokraternes to ordførere, at den egentlige bevæggrund til, at man gør det her, går med i sådan et forlig, som forringer forholdene for dem, der har det sværest i samfundet, er, at man gerne vil værne arbejdsløshedsforsikringen, og at det skal kunne betale sig at være forsikret og organiseret.

Hvis man nu gerne ville fremtidssikre det, så handler det jo om, at de unge også skal tro på, at fagbevægelsen og arbejderbevægelsen også gør noget for dem. Hvordan i alverden vil Socialdemokraterne forestille sig, at unge skal mene, at arbejderbevægelsen og Socialdemokraterne også er for dem, når man ikke overhovedet tager hensyn til deres interesser, men tværtimod skærer ned, når man går ind og forringer ydelserne yderligere alene ud fra alder, men uden samtidig at oprette nogle butikker, hvor dem under 25 år kan købe maden til halv pris?

En ung under 25 år på kontanthjælp kommer nu til at have 1.400 kr. om måneden, når skatten og huslejen er betalt. Det vil sige, hvis man også skal være lovlydig og betale forsikring og licens, så kommer man altså ned på at have 30-35 kr. om dagen til mad. Hvor kan man købe mad henne så billigt?

Anden næstformand (Poul Nødgaard).

Hr. Ole Vagn Christensen har markeret for at svare. Ønsker hr. Bjarne Laustsen også at svare, så får man et minut hver. Først hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Af hensyn til historieskrivningen er det, fru Line Barfod er inde på, sådan set det, der skete ved den arbejdsmarkedsreform, hvor man gik ind og kiggede på forholdene for de unge mellem 18 år og 25 år. Der er det helt rigtigt, at vi dér gjorde tingene op på den måde, at vi sagde: Skal det være en passiv tilværelse, de her mennesker skal have i fremtiden, eller skal det være en ligeværdig situation?

Det, vi så gjorde yderligere, var sådan set, at vi gik ind og sagde, at der er mulighed for supplerende hjælp, hvor det sådan set var nødvendigt på grund af forsørgelse og den slags ting. Vi kan diskutere, hvor godt det var, men det var nødvendigt for at få fat i den gruppe af unge, som ligesom sagde: Vi vil hellere gå og vente og så komme i gang med uddannelse. Hele den situation var jo med til at skabe et dårligt klima for hele arbejdsløshedsforsikringsproblemet, men ikke mindst også for de unges muligheder for at få beskæftigelse og uddannelse.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig klar over, at det allerede var under den socialdemokratiske regering, at man startede med at skære ned for de unge under 25 år og sige, at de skulle klare sig for halvt så meget som dem over 25 år, men nu fortsætter man med at skære yderligere.

Jeg kan ikke se, at det er at sige, at man vil redde folk fra en passiv tilværelse, når man sulter folk så meget, at en del af dem bliver så syge, at de kommer over på førtidspension i stedet for. Hvis man nu gav dem nok til at leve for, så ville de have et overskud til at kunne komme i gang med en uddannelse. Jeg ved ikke, hvor mange af de tilstedeværende der har mødt nogle af de un-

ge, men jeg har mødt en del af dem, der har så lidt at klare sig for, at det næsten ikke kan hænges sammen.

Jeg har mødt en ung mand, der har sukkersyge, på under 25 år, som har så lidt at leve for, så han ikke har råd til at købe den kost, der er nødvendig, så nu mister han synet, og så kommer han formentlig på førtidspension snart. Og dem er der altså en del af med forskellige andre problemer.

Hvis de havde det fint og der var job nok til dem, så skulle de nok komme i gang med arbejde og uddannelse. Når de er på kontanthjælp, er det, fordi der ikke er det tilbud til dem. Så sørg for, at det er der, i stedet for at straffe dem ved at skære ned på deres ydelser!

Kl. 17.55

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Sohn for en kort bemærkning, og derefter bliver det hr. Ole Vagn Christensen, der svarer. Jamen altså man må ligesom finde ud af det. Ja? Hr. Bjarne Laustsen?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, Socialdemokratiet skulle erkende, at det her ikke er nogen sejr, at det er en pligt, de har påtaget sig, og så agere derudfra.

Så jeg vil slutte med at stille et spørgsmål, som har mere sådan fremadrettet karakter. Nu er det jo sådan, at vi desværre kan se en stigende ledighed, og det gør reformen endnu mere svag. Derfor vil jeg gerne spørge Socialdemokratiet: Det, at man har mulighed for at få 6 ugers selvvalgt uddannelse plus yderligere 6 uger, hvis man kan overbevise aktørerne om, at der skal laves en individuel handlingsplan, er det en mulighed, der foreligger, eller er det et retskrav, man har?

Det sidste er: Har man øje for, at hvis man overhovedet skal have a-kasserne aktivt ind i den aktive arbejdsmarkedspolitik, så er det en nødvendig forudsætning, at man ændrer a-kassernes formålsparagraf, for som loven er skruet sammen i dag, må de faktisk overhovedet ikke bruge midler på at gå ind i den aktive arbejdsmarkedspolitik? Er man indstillet på at medvirke til at få ændret a-kassernes formålsparagraf?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Til fru Line Barfod: Jeg går ud fra, at det er det samme lovforslag, vi taler om. Hvad er det

egentlig for nogle satser, vi forringer for de unge?

Hvis nu Enhedslisten er interesseret i, at de unge skal have en uddannelse, så har vi i forhold til de 18-25-årige, hvis det er dem, man er optaget af, fået hegnet det godt og grundigt ind. Så med hensyn til optag og den slags ting, og at vi kan blive enige om, at de unge skal have en uddannelse, så vil de, fordi der går 9 måneder, inden den gruppe her kan sættes ned, kunne blive optaget på en uddannelse, og så vil vi ikke få nogen forringelser. Hvis vi er enige om målsætningen om, at alle unge skal have en uddannelse, så vil det kunne løses her.

Hvis det er sådan, at vi skal have en stærk fagbevægelse, så må det jo absolut være bedst at være organiseret. Og det kan man vel ikke opnå, hvis det er sådan, at det er bedre at være på konthjælp, end det er at være organiseret. Derfor må det synspunkt være meget gældende, at det skal kunne svare sig både at betale sit fagforeringskontingent, sit a-kasse- og sit efterlønskontingent frem for at vælge at stå uden for og være uorganiseret. Jeg har svært ved med den baggrund, jeg har, at indtage et andet synspunkt. Det håber jeg bestemte også Enhedslisten er enig i.

Så til hr. Ole Sohn. En pligtsejr kan jo også være god nok, hvis man står i den situation, at man skal hjælpe nogle, som står til at blive meget, meget hårdt straffet. Og det mener jeg bestemt vi har gjort her. Vi har gjort nogle ting, så det kan ses, at vi har været med.

Men det er jo lidt skægt i forhold til SF og måske også dele af bevægelsen uden for dette hus her, at man er meget konservativ. Nu er det, vi havde lige før, det bedste, men dengang vi fik det, var man imod det. Jeg tror nok, at sådan noget hedder at være konservativ.

Men i forhold til det direkte spørgsmål med de 6 plus 6 er det en mulighed, men det er jo ikke en mangelvare. Der er jo ikke mangel på penge i det system her. Der vil være et overskud, når vi kommer frem til nytår. Så hvis man kommer i gang med de her ting og vurderer tingene korrekt derude i de regionale råd, bliver der en mulighed for at lave den her kombination, og det betragter vi som en kraftig forbedring.

Med hensyn til a-kasserne fremgik det af mit første indlæg, at vi er meget hot på, at a-kasserne får den her mulighed, og vi er meget parate til at deltage i alle de ting, der kræves, for at de kan få lov at klare den her opgave. Hvis det be-

tyder, at formålsparagraffen skal ændres, er vi selvfølgelig helt med på det også.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod for den tredje og dermed sidste korte bemærkning til Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Bjarne Laustsen taler om behovet for en stærk fagbevægelse. Vi er mange, der ønsker os en stærk fagbevægelse, men i Enhedslisten har vi den opfattelse, at den bedste måde at få en stærk fagbevægelse på er, at man har en fagbevægelse, der kæmper for, at folk får nogle rettigheder, og at folk får det bedre, frem for en fagbevægelse og et parti, der kalder sig et arbejderparti, og som går med til at forringe forholdene for folk. Især hvis man gerne vil have de unge med i fagbevægelsen, må man give dem nogle bedre muligheder og fjerne nogle af de forhindringer, der er kommet i forhold til at komme ind i forsikringssystemet, gøre det nemmere at blive optaget i forsikringssystemet og sørge for, at der er nogle gode muligheder for at komme i arbejde.

Kl. 18.00

Kæmp for det i stedet for at gå i gang med at skære i folks ydelser og straffe dem, der lider under de mangler, der er i det her samfund. Det er det, der skal til, for at vi får en stærk fagbevægelse: at man kæmper for folk, og ikke at man går ind og sammen med de borgerlige slår på dem, der har det sværest i forvejen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

I politik er det jo resultaterne, der tæller, og i de næsten 9 år, hvor Socialdemokratiet stod i spidsen for skiftende regeringer, gik det ret stærkt med at få folk i arbejde igen. Det er ikke et mål for os at holde folk i passivitet. Det bedste, man kan gøre, er at få dem i aktiv beskæftigelse, og derfor er mulighederne også til stede.

Jeg kan kun beklage, at der under den borgerlige regering på en række punkter, hvor vi tidligere har været enige om servicejob osv., er sket nogle forringelser. Men dér har vi jo en fælles kamp, som vi måske kan løfte sammen, for det er klart, at det er en mangel, at der er blevet færre værktøjer på de punkter, men det har vi jo kritiseret før sommerferien.

Vi skal have en stærk fagbevægelse, selvfølgelig skal vi det, for hvis vi har det, kan vi opnå,

at man har gode overenskomstkrav og gode lønforhold på arbejdspladserne osv. Og hvis det ikke er sådan, at vi har nogle forhold, nogle strukturer, der gør, at det kan svare sig at være medlem og organisere sig, være med til at lave en overenskomst, for det koster også penge at administrere det system dér, er det klart, at vi vil få en svækket fagbevægelse.

Jeg ved udmærket, at det er det, Venstre og De Konservative arbejder på, men det skal ikke lykkes dem, og det kommer heller ikke til at lykkes her i forhold til at få flere i arbejde.

Bent Bøgsted (DF):

Lovforslagene om at få flere i arbejde er udmøntet i den del, der skal være klar den 1. januar, og de skulle gerne medvirke til at få 87.000 flere i arbejde frem til år 2010.

Der er tale om en ny arbejdsmarkedsreform, der har opbakning fra DA og LO, og den er indgået mellem Venstre, De Konservative, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti. Der er tale om en stor ændring i beskæftigelsespolitikken, som giver mere fleksibilitet til gavn for arbejdsmarkedet.

Det er delt op i en fase 1 og en fase 2, og det, vi snakker om her i dag, er det, der er indeholdt i fase 1. Her er bl.a., at ledige dagpengemodtagere får et individuelt kontaktføreløb med minimum kontakt hver tredje ydelsesmåned. 75 pct.s-aktiveringskravet erstattes af mere fleksible aktiveringskrav. Det betyder, at meningsløs aktivering, der ikke fører til noget, skal stoppe. Fremover skal aktivering føre til job, og det skal ikke bare være en parkering af de ledige i et uhensigtsmæssigt projekt.

I den forbindelse er det sådan, at ældre ledige, der er tæt på efterløn eller pension, ikke skal udsættes for meningsløs aktivering. Her træffes der afgørelse i de regionale arbejdsmarkedsråd i samarbejde med den ledige ældre. Det sker, for at de ældre, der ønsker at komme i aktivering, hvilket der også er mange af, som fører til job, får en mulighed for det, samtidig med at de ældre, der er nedslidte eller har andre årsager til, at de ikke magter at komme i aktivering, slipper for det. Det finder Dansk Folkeparti er en god ordning, og der er taget hensyn til begge grupper.

Den nære kontakt fortsætter, indtil den ledige kommer i arbejde. Samtidig med dette lægges den lediges profil ind i Job- og CV-banken, hvor arbejdsgiveren også kan lægge de ledige job ind.

Andre aktører, der kan medvirke til at få ledige i job, får mulighed for dette. Der er allerede flere eksempler på andre aktører, der mener, at de kan skaffe ledige job, hvilket vi ser frem til. I den forbindelse har bl.a. a-kasserne været inde som ivrige tilhængere af, at de får mulighed for at få direkte jobformidling.

Kl. 18.05

Den hidtidige redskabsvifte, der indeholdt 32 forskellige ordninger, nedbringes til tre ordninger, der indeholder de samme muligheder som før, men det bliver nemmere at overskue for sagsbehandlerne. Det er ikke alt, der ændres nu. Der er da tale om væsentlige ændringer, men resten kommer først den 1. juli 2003.

Der gives som noget nyt frit redskabsvalg i hele ydelsesperioden. Der er i den forbindelse mulighed for uddannelse i op til 6 uger inden for de første 12 måneder, og der kan iværksættes danskundervisning fra dag et, samtidig med at der fastholdes adgang til 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Der indføres en ny økonomistyringsmodel, der understøtter større fokus på jobsøgning og formidling og mere fleksibilitet i aktiveringsindsatsen. Driftsmidlerne kan anvendes frit til køb af uddannelse, køb af kontakt og vejledningsforløb hos andre aktører, og det giver større mulighed med øget fleksibilitet.

Der sker en ændring af reglerne for offentlig jobtræning, nedsættelse af kontanthjælp og integrationsydelse efter 6 måneder. Det drejer sig her om, at kontanthjælpsmodtagerne får nedsat deres månedlige ydelse med 500 kr. pr. person, hvor en eller begge modtager kontanthjælp. Det sker, fordi det er svært at motivere til at tage et arbejde, når kontanthjælpsmodtageren kan have mere ud af at være på kontanthjælp end ved at tage et arbejde på mindstelønnen. Det er helt urimeligt, da vi gerne skulle have kontanthjælpsmodtageren i arbejde.

Samtidig gives der forhøjet beskæftigelsesfradrag til ægtepar, hvor den ene eller begge modtager kontanthjælp. Det stiger fra 11,50 kr. til 28,00 kr. i timen ved ustøttet arbejde.

Der sker en ændring af rådighedsreglerne, således at der stilles øgede krav om, at folk reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet. Samtidig får staten mulighed for at føre tilsyn med rådighedsvurderingen i kommunerne på samme måde som i a-kasserne. Der indføres for kontanthjælpsmodtagerne en første- og andengangs sanktion ved selvforskyldt ledighed, afslag på tilbud om arbejde og aktivering.

Beskæftigelsestillægget til kontanthjælpsmodtagerne afskaffes, men bevares til start-hjælpsmodtagerne.

Adgangen til i særlige tilfælde at udbetale aktiveringsgodtgørelse på op til 1.500 kr. pr. måned afskaffes, således at kommunerne alene får mulighed for at yde aktiveringsgodtgørelse på op til 1.000 kr. pr. måned til såvel kontant- som starthjælpsmodtagere.

Der lægges loft over lønnen i offentlig jobtræning, svarende til ydelsen, dog mindst 82 pct. af højeste dagpengesats.

Det sidste er en tilpasning af regelsættet for udlændinge, som kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002, som er berettiget til introduktionsydelse svarende til kontanthjælp. Det sker for at sikre, at det også for denne gruppe kan svare sig at arbejde på samme vilkår som andre kontanthjælpsmodtagere.

Sondringen mellem dagpenge- og aktivperioden ophæves. Som det er nu, er der en 12-måneders-dagpengeperiode og i de sidste 36 måneder en aktivperiode, hvor den arbejdsløse ofte har været sendt i aktivering, der ikke har ført til job. Det erstattes af en ydelsesperiode på 4 år inden for en fælles referenceperiode på 6 år. Samtidig indføres et intensivt kontaktføreløb med mulighed for at iværksætte alle tilbud fleksibelt i hele ledighedsperioden.

Der sker en ændring af reglerne om nyberegning for dimittender og andre under samme regler, så de først får ret til beregning af en individuel sats 6 måneder efter, at dagpengeretten er indtrådt.

Der gennemføres en forenkling og harmonisering af rådighedsreglerne for såvel dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, der er arbejdsmarkedsberettigede. Det betyder krav om rådighed for rimeligt arbejde fra første ledighedsdag og krav om aktiv arbejdssøgning under aktivering. Rådighedsafprøvningen knyttes til de individuelle kontaktføreløb, der gerne skulle føre til fastholdelse af beskæftigelse. Der sker samtidig en forenkling af rådighedssanktioner samt en styrkelse af kontrollen med rådighedsvurdering.

Samtidig sker der en nedsættelse af ventetiden for ret til dagpenge fra 4 til 3 uger ved ophør af virksomhed.

Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig det her meget brede og efter vores opfattelse gode arbejdsmarkedsforlig.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg skal spørge meget enkelt: Er det efter Dansk Folkepartis ordførers opfattelse den arbejdsløses egen skyld, at vedkommende er arbejdsløs? Eller er det, fordi der ikke er noget arbejde at få, at den arbejdsløse er arbejdsløs?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har to spørgsmål til hr. Bent Bøgsted.

Det ene er, at jeg skal høre, om hr. Bent Bøgsted er enig med Dansk Folkepartis socialordfører, fru Pia Kristensen, som til Politiken den 24. maj, da regeringen fremlagde sit forslag om at skære i kontanthjælpen, sagde:

»Den ydelse skal ikke røres. Det ville være en katastrofe for de mennesker, og de skal have lov til at komme igennem det forløb og prøve at blive omplaceret. Dem er vi ømme overfor«.

Er hr. Bent Bøgsted enig i fru Pia Kristensens udsagn? Det er det ene.

Det andet er: Jeg vil gerne høre, om Dansk Folkeparti vil medvirke til at sikre, at a-kasserne også får en mulighed for at efterleve det, som arbejdsmarkedsreformen giver udtryk for, nemlig at de skulle kunne spille en aktiv rolle i arbejdsmarkedspolitikken. Det kræver, at man ændrer a-kassernes formålsparagraf, som i dag siger, at den udelukkende skal arbejde med det formål at administrere a-kasse-udbetalingsydelse. Men skal de indgå i formidling og vejledning og alle mulige andre ting, skal man ændre formålsparagraffen. Vil Dansk Folkeparti medvirke til det?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal lige spørge hr. Bøgsted om, hvordan den her aftale egentlig er blevet til. For det er jo klart, at ude i forsamlingshusene og i læserbreve kan vi jo høre og læse, hvilken enorm indflydelse Dansk Folkeparti har i dette Ting. Nogen gange får man opfattelsen af, at hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti har forhandlet direkte med beskæftigelsesministeren, at aftalen var klar, og så var det de øvrige partier, der tilsluttede sig det forlig, som Dansk Folkeparti havde fået presset regeringen til.

Jeg vil gerne høre, om det er en korrekt opfattelse, eller om man har pyntet sig lige lovlig meget med lånte fjer. Var det ikke sådan, at forholdet var det stik modsatte, at det var de gamle forligspartier, der forhandlede en tekst, og så

syntes beskæftigelsesministeren, at Dansk Folkeparti skulle inviteres på morgenkaffe for at få mulighed for at tilslutte sig forliget? Er det ikke sådan, virkelighedens verden hænger sammen? Det er ikke, som hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti bryster sig af ude i forsamlingshusene.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Lad mig starte med fru Pernille Rosenkrantz-Theil, der spørger, om det er de arbejdsløses egen skyld, eller om det skyldes, at der ikke er noget arbejde. Jeg vil sige, at det er en kombination af begge dele, for der er så absolut nogle arbejdsløse, der ikke er interesseret i at få arbejde, men der er også mange arbejdsløse, der gerne vil have arbejde, men hvor der ikke er noget arbejde. Så jeg vil sige, at det er en kombination alt efter, hvad det er for nogle grupper, vi har fat i.

Så til hr. Ole Sohn, der spørger om kontanthjælpen: Vi har ikke været interesseret i at sætte den ned. Men man har lov at blive klogere. Og vi er ikke interesseret i, at en kontanthjælpsmodtager kan få mere ud af det, end én der er på mindsteløn på arbejdsmarkedet. Det er det, vi har taget hensyn til. Det er derfor, vi har accepteret ændringen.

Med hensyn til a-kasserne: Hvis der skal en ændring af formålsparagraffen til, for at de kan formidle arbejde, skal vi have kigget på det. Det er helt klart.

Og så til hr. Bjarne Laustsen fra Socialdemokraterne: I avis efter avis har hr. Bjarne Laustsen været ude med, at Dansk Folkeparti bare har tilsluttet sig arbejdsmarkedsreformen. Socialdemokratiet har forhandlet hele vejen igennem, og Dansk Folkeparti har bare fået lov at tilslutte sig arbejdsmarkedsreformen.

Det er sådan, at Dansk Folkeparti har forhandlet på lige fod med Socialdemokraterne. Men i det her tilfælde ønskede Socialdemokraterne jo ikke at være med til at forhandle, hvis de skulle sidde til bords med Dansk Folkeparti. Og det var da beklageligt, for jeg tror da, at vi måske kunne have fået nogle løsninger igen, hvis vi havde siddet med ved samme bord som hr. Bjarne Laustsen. Men det er jo så beklageligt, at vi ikke fik mulighed for at afprøve, om det kunne lade sig gøre.

Kl. 18.15

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Dansk Folkepartis ordfører siger, at det er en kombination af, at det er den arbejdsløses egen skyld, og at der ikke er noget arbejde at få, at der findes arbejdsløshed.

Hvis det nu er sådan, så vil jeg starte med at sige, at det jo godt kan være, at det var sådan som udgangspunkt. Men jeg vil gerne spørge hr. Bent Bøgsted, om det ikke er sådan, at man i Danmark skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet for overhovedet at modtage nogen som helst form for ydelse. For hvis det er sådan, kan det jo godt være, at der er nogle mennesker, der er dovne, der læner sig tilbage og siger, jeg gider sgu ikke arbejde – undskyld! Men vil det så ikke være sådan, at de får frataget deres ydelse og derfor ikke længere tæller med i den gruppe, vi taler om nu?

Så er der selvfølgelig altid nogle små huller i systemet, som folk kan sno sig igennem, så vi ville nok kunne finde nogle enkelte rundtomkring, som har snoet sig uden om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men det er formodentlig ikke mange. Og det er jo ikke små huller, vi taler om at lukke i forbindelse med denne her arbejdsreform. Tværtimod taler vi jo bl.a. om 30.000 mennesker, som kommer til at gå 1.000 kr. ned om måneden.

Mener hr. Bent Bøgsted, at samtlige 30.000 er for dovne til at arbejde, og at det er derfor, de er arbejdsløse?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Dansk Folkeparti har på samme måde som Socialdemokratiet forsøgt at finde en ny forklaring på, hvorfor man nogle måneder senere er gået ind for en nedskæring af kontanthjælpen i forhold til det, man sagde i foråret.

Men hvis man skal tage den logiske konsekvens af det, er Dansk Folkeparti så også indstillet på at sætte dagpengene ned? For man kan faktisk godt være i en situation, hvor man på højeste dagpenge kan få et job, der er lavere betalt, det vil sige, hvor der heller ikke er et incitament for en a-kasse-dagpengemodtager til at tage arbejde.

Så den logiske konsekvens af Dansk Folkepartis og Socialdemokratiets nye holdning må jo være, at dagpengene også skal sættes ned. Men jeg skal nok lade være med at sige det for højt, for det kunne jo være, det inspirerede regeringen.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Der er ingen grund til at blive inspireret af et forslag, der ingen praktisk betydning har, for den slags ting ordnes jo med sanktioner.

Men bortset fra det skal vi nu have det på det rene, om hr. Bent Bøgsted kun har været inviteret til morgenkaffe, eller om han også har deltaget i andre seancer. For det har jeg ikke set at Dansk Folkeparti har gjort.

Jeg ved godt, at i læserbreve og i tv-indslag og i deres blad, som de sender rundt, osv., bryster de sig af det her. Men er det ikke en kendsgerning, at det er sådan, at aftalen var på plads, selv det forslag og det forhold med de 58-59-åri-ge? For der optrådte nemlig en fejl i forligsteksten klokken halv fem om morgenen, og den havde Dansk Folkeparti overhovedet ikke set, det var Socialdemokratiet, der fik ordnet det forhold, sådan at det stadig væk er de enkelte regioner, der tilrettelægger, om de skal aktiveres eller ej.

Hvis vi kunne lave løsninger sammen, havde vi formodentlig allerede gjort det. Dansk Folkeparti taler meget om barsel, arbejdsskader, BST. Hvornår kommer der noget? Hvornår vil man være sammen om noget? For sammen kan vi jo udløse et flertal mod regeringen. Men hver gang trækker man sig. Man er jo kommet til at skrive under på den musefældeklause l i forbindelse med finansloven, der gør, at det ikke vil være muligt.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil starte med hr. Bjarne Laustsen denne her gang. Det er da klart, at hr. Bjarne Laustsen ikke ser, hvornår Dansk Folkeparti er ovre hos ministeren, når vi ikke er ovre samtidig. Så er det da klart, at det ikke er til at se, hvornår Dansk Folkeparti er derovre.

Til hr. Ole Sohn: Det første vil jeg sige nej til, og til det andet med dagpenge vil jeg nævne – hvilket hr. Ole Sohn også selv var inde på – det der med at give ministeren ideer ved at sige det for højt, men nej, det er ikke Dansk Folkepartis intentioner.

Og til fru Pernille Rosenkrantz-Theil: Det her lovforslag kræver jo, at arbejdsgiverne tager imod det tilbud, der ligger i det her med værktøj, at få folk i arbejde. Så sådan ... nej, det sidste smuttede, beklager. Jeg prøver nok igen.

Kl. 18.20

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg bemærkede, at hr. Bent Bøgsted var meget inde på rådighedskontrollen og rådighedssagerne. Så går jeg også ud fra, at vi kan få et bekræftende svar fra hr. Bent Bøgsted, som også var meget optaget af, at man skulle tage hensyn til de lediges rettigheder: I disse rådighedssager, som rådighedskontrollen tager op, vil det vel være fornuftigt, at vi får en slags sagsfrister, så folk også ved, hvornår de kan få deres penge udbetalt? Selv om der foregår en rådighedskontrol, bør den vel også have en afslutning.

Jeg synes, det kunne være en god sag for hr. Bent Bøgsted at være med til at sige til ministeren: Selvfølgelig skal der være sagsfrister i det her system.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil, tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Hvis man nu har det udgangspunkt, som hr. Bent Bøgsted har, at arbejdsløshed er en kombination af, at det er den arbejdsløses egen skyld, og at der ikke er nogen job at få, så vil jeg bare spørge: Hvis det nu er en kombination, hvorfor laver man så en lovgivning, der rammer alle?

Er alle de 30.000, der er gift og er på kontanthjælp, som nu bliver beskåret 1.000 kr. om måneden pr. par, dovne? Laver man kollektiv afstraffelse, eller er det et spørgsmål om, at man kan sige over en bred bank, at alle, der er gift og på kontanthjælp, er dovne, og at det er deres egen skyld, at de er arbejdsløse?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Så må jeg hellere starte med fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Jeg havde også skrevet nej på det sidste stykke papir, men det er det med at huske spørgsmålet. Nej, de 30.000 er absolut ikke dovne. Men det her skulle gerne føre til, at de får tilbudt et job eller en uddannelse, som de så skal gå i gang med. Der må vi så se, om der også bliver den mulighed, eller der er et eller andet, vi skal kigge på igen, for der står i arbejdsmarkedsreformen, at de skal have tilbudt et job eller en uddannelse.

Til hr. Ole Vagn Christensen: Når hr. Ole Vagn Christensen snakker om sagsfrister, går jeg ud fra, at hr. Ole Vagn Christensen selv bringer dem

op for ministeren, hvis der er fundet noget, der ikke ligger heri, som Socialdemokraterne mener der skal ligge heri.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå på hr. Bent Bøgsted, at hvis det her forslag bliver vedtaget, vil de arbejdsløse på kontanthjælp modtage et tilbud om arbejde eller uddannelse. Hvor i de her lovforslag står det, for ingen af os andre har været i stand til at se, at de her lovforslag betyder, at der kommer nogle tilbud om arbejde og uddannelse? Der er ikke noget i det her, der tyder på, at der bliver skabt nogle nye job. Derfor vil jeg gerne høre, hvordan hr. Bent Bøgsted mener, vi skal sikre, at der kommer tilbud om arbejde eller uddannelse til de mange, der er på kontanthjælp, fordi de ikke har været i stand til at få tilbud om et arbejde.

Hr. Bent Bøgsted og hans parti har jo selv været med til f.eks. at afskaffe servicejobbene, som kunne give folk mulighed for at komme i arbejde der, hvor der er behov for det, bl.a. i ældreplejen.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Med hensyn til om de skal have tilbudt arbejde eller uddannelse: Det står i arbejdsmarkedsreformen, bl.a. under regnskabsvæsen, men det står også under de tiltag, der skal til for at sikre, at de kommer i arbejde. Der står, at de skal have tilbudt et arbejde eller en uddannelse efter 6 måneder, og med 3 måneder mere bliver det 9 måneder.

Kl. 18.25

Jeg går da ud fra, at de forskellige instanser, der skal bedømme, overholder de regler. Der står, at de skal have tilbudt arbejde eller en uddannelse, før de begynder at sætte ydelsen ned. Ellers er det efter min opfattelse på et forkert grundlag, ydelsen bliver sat ned, hvis ikke de har fået tilbuddet først.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu bliver jeg lidt forvirret, for allerede i dag er det jo sådan, at hvis man siger nej til et tilbudt arbejde, bliver ydelsen skåret helt væk, så får man slet ingenting. Mener hr. Bent Bøgsted, at der i de forslag ligger det, at man efter 6 måneder får tilbudt et arbejde, og hvis man siger nej til det, så bliver ens ydelse så skåret lidt? Eller er det sådan, at ens ydelse bliver skåret, uanset om

det har været muligt at få tilbudt arbejde eller ej? For det er vel fortsat sådan, at man fjerner ydelsen fuldstændig, hvis folk ikke tager imod et tilbudt arbejde.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Nu håber jeg ikke, hr. Bent Bøgsted har fået for svære spørgsmål, for jeg mangler lige at få svar på en enkelt ting. Det er mit tredje spørgsmål, så jeg kan ikke spørge igen; så må jeg spørge ude i forsamlingshuset. Begge dele kan ikke være rigtige: at beskæftigelsesministeren fortæller forligspartierne, at vi ikke forhandler på skrømt, og at man har en aftale på forhånd med Dansk Folkeparti.

Derfor vil jeg gerne vide, om det ikke forholder sig sådan, som jeg tidligere har skitseret, at Dansk Folkeparti har tilsluttet sig den aftale, som forligskredsen, den gamle forligskreds omkring arbejdsmarkedspolitik, lavede, og man kom over og fik morgenkaffe, og man tiltrådte den aftale. Er det ikke sådan, det forholder sig, for ellers har beskæftigelsesministeren et problem?

Jeg ser meget frem til, at Dansk Folkeparti hurtigst og snarest begynder at indfri nogle af alle de løfter, som man har givet, for så vidt angår arbejdsmiljø, arbejdsskader, barsel, BST, og hvad ved jeg.

Der bliver også en mulighed for at udøve en god gerning i forhold til eksklusivbestemmelser meget snart, hvis regeringen fremsender et sådant. Vi venter meget på, hvornår Dansk Folkeparti kommer og viser sit rette sindelag, hvis et sådant findes.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil starte med hr. Bjarne Laustsen. Det er sådan, at af gode grunde har Dansk Folkeparti jo ikke mulighed for at bedømme, hvad ministeren har fortalt hr. Bjarne Laustsen til møderne. Det kan vi ikke vide noget om, da vi ikke har været til stede på de samme møder.

Men det vil da være tilfredsstillende for mig i hvert fald at vide det, hvis det, hr. Bjarne Laustsen ville hen til, var, at Socialdemokratiet ikke ønsker at arbejde sammen med Dansk Folkeparti, så vil jeg gerne have det at vide her, for så ved vi også fremover, hvordan vi skal stille os i den forbindelse.

Til fru Line Barfod: Jeg stod og kiggede efter det, men jeg kunne ikke lige finde det sted, hvor

der står, at de skal have et jobtilbud. Men hvis de siger nej til et jobtilbud og ikke vil tage en uddannelse og ikke vil tage, hvad de får tilbudt, ja, så bliver de udsat for sanktioner, og så kan de miste deres penge.

Det er ikke meningen, at den ledige bare skal kunne afslå det tilbud, vedkommende får. Man skal i gang fra dag et, og det er det, der ligger heri, at så skal man have et tilbud.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod for den tredje og dermed sidste korte bemærkning til hr. Bøgsted.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er jo lidt af en farce at høre Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti stå og slås om æren for at have skåret ned på nogle af dem, der har mindst her i samfundet, men dem om det.

Men reglerne er jo allerede i dag sådan, at hvis man siger nej til et tilbud om arbejde, mister man hele sin kontanthjælp. Forudsætningen er jo, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet, for at man kan få kontanthjælpen. Og derfor forstår jeg ikke helt, hvad det nye er i det her, ud over at man tager nogle penge fra folk, der næsten ikke har nogen penge i forvejen, og som næsten ikke har noget at leve af.

Jeg vil gerne høre, hvordan det, at Dansk Folkeparti gerne vil stå som et socialt parti, stemmer med, at man tager så meget fra folk, så de unge under 25 år altså kommer ned på at have 30-35 kr. om dagen at leve for. Det er altså næsten umuligt at klare, hvis man vel at mærke skal gå hen og købe varerne i butikkerne, medmindre Dansk Folkeparti har tænkt sig at oprette nogle særlig billige butikker for unge under 25 år.

Kl. 18.30

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Til fru Line Barfod vil jeg sige, at det jo er sådan, at unge under 25 år, der ikke er i stand til at tage et job eller ikke er i stand til at tage en uddannelse, kan få et behovsbestemt beløb op til den hidtidige ydelse, de har fået i forbindelse med ungeindsatsen. Det er det, der står. Hvis ikke de har mulighed for at tage et job eller de ikke har mulighed for at tage en uddannelse, så mister de ikke så meget, som der bliver sagt de vil miste, da de kan få det behovsbestemte beløb.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er til hr. Bent Bøgsteds bemærkning til hr. Bjarne Laustsen, som ikke har flere korte bemærkninger, om at arbejde sammen med Socialdemokraterne. De ting, som Dansk Folkeparti lagde ryg til, var et forringet arbejdsmiljø og en forringet situation omkring bedriftssundhedstjenesterne. Derefter fik man som et plaster på såret lov til at komme ind i de her forhandlinger, sådan som jeg har forstået det, i den afsluttende fase.

Jeg nævnte i mit ordførerindlæg, at jeg mener, vi vil få stigende arbejdsløshed, stigende sygdom på grund af udstødelse og udelukkelse. Vi er meget interesserede i at komme i snak med Dansk Folkeparti, hvis Dansk Folkeparti nu er ved at ændre syn på disse ting, nemlig at vi får styrket både arbejdsmiljøet og bedriftssundhedstjenesten, så vi kan sikre os, at vi ikke får en stigende arbejdsløshed ad denne vej.

Lars Barfoed (KF):

Det er helt afgørende for det danske samfunds muligheder for at skabe den økonomiske vækst, der skal til for at udvikle vores velfærd og ikke mindst for at håndtere det udgiftspres i forhold til den offentlige sektor, som de kommende års befolkningsudvikling indebærer, at vi får flere i arbejde, og at vi har et fleksibelt arbejdsmarked. Samtidig er det en helt afgørende målsætning, at ledigheden bliver bragt ned på et minimum, så det enkelte menneske så vidt muligt kan klare sig selv og sine.

Det er udgangspunktet for, at regeringen allerede i foråret tog de første skridt til en arbejdsmarkedsreform med forhandlingsoplægget om flere i arbejde.

Den enkelte arbejdssøgendes situation, kompetence og forudsætninger skal være udgangspunktet for arbejdsformidlingen. Det har for Det Konservative Folkeparti været det helt afgørende udgangspunkt for den arbejdsmarkedsreform, hvis første fase vi behandler her i dag med de tre lovforslag, der er til behandling.

Langt de fleste ledige vil gerne i arbejde. Det skal vi have tillid til, og det er den tillid, arbejdsformidlingen skal møde dem med. Derfor skal vi med individuelle handlingsplaner sikre, at alle ikke bliver skåret over én kam, men at der vises forståelse og respekt, både når det gælder arbejdsformidlingen og aktiveringen i de forskellige situationer, som de arbejdssøgende befinder sig i.

Stramninger i rådighedsregler og på visse områder i ydelsesniveauerne er så nødvendige for at sikre, at det kan betale sig at arbejde og gå fra at være ledig til at være i arbejde. Derfor skal der strammes op på de områder, hvor det er nødvendigt, og det gør vi så.

Men stramningerne skal gå hånd i hånd med en bedre arbejdsformidling. Alt for ofte har man i de senere år hørt eksempler på, at ledige ikke føler, at systemet tager tilstrækkelig individuelle hensyn i arbejdsformidlingen og i forbindelse med aktivering.

Kl. 18.35

Ressourcestærke og veluddannede arbejdsløse har ofte kun et minimalt behov for hjælp. De finder selv hurtigt et arbejde. Andre kan tilpasse sig standardkurser, fordi de eksempelvis blot har behov for øget kendskab til brug af en pc, at tage et stort kørekort eller noget helt tredje meget konkret. Men der er også en stor gruppe, der har behov for en mere individuel handlingsplan for at komme i arbejde igen.

Det er først og fremmest over for den gruppe, at vi særligt skal sætte ind og bruge kræfterne meget målrettet, ikke mindst for at vi sikrer et mere rummeligt arbejdsmarked. Det forudsætter naturligvis, at den arbejdssøgende allerede fra første dag kommer i direkte og personlig kontakt med arbejdsformidlingen, så det meget hurtigt kan fastslås, hvad det er for en hjælp, den arbejdssøgende har brug for. Denne kontakt skal så fortsætte løbende, lige indtil den dag den arbejdssøgende er i arbejde igen.

Med andre ord har vi brug for et mere fleksibelt arbejdsformidlingssystem, og der er behov for at gøre op med de alt for stive regler, der har været om aktivering. Derfor skal arbejdsformidlingen basere sig på respekt for den enkelte ledige, fleksibilitet, dynamik og gerne en høj grad af kreativitet med hensyn til at finde nye løsningsmodeller for de arbejdssøgendes muligheder for at komme i arbejde igen.

I den forbindelse er det helt nødvendigt i højere grad også at satse på private aktører. Det vil sige virksomheder, der kan specialisere sig i formidling, videreuddannelse og andre processer, der skaffer de arbejdssøgende i arbejde igen. Sådan nogle private aktører vil have mulighed for inden for et lokalt eller regionalt område at specialisere sig i f.eks. bestemte grupper af ledige.

Nogle vil måske have en særlig viden om bestemte indvandrergrupper, andre specialiserer sig måske i at skaffe ældre ledige i arbejde igen, og atter andre vil måske have særlige forudsæt-

ninger for at hjælpe mennesker med psykiske problemer på fode igen, så de kan bestride et arbejde.

Målsætningen med arbejdsmarkedsreformen er naturligvis at få flere i arbejde, men arbejdsmarkedsreformen kan bestemt ikke stå alene. Den skal ses i sammenhæng med regeringens målsætning om at nedsætte skatten på arbejdsindkomster i 2004.

Og så skal arbejdsmarkedsreformen ikke mindst ses i sammenhæng med regeringens erhvervspolitiske strategi »Vækst med vilje«, der gennem en lang række tiltag sigter på at skabe en forøget vækst i dansk erhvervsliv og dermed skaffe flere arbejdspladser.

Endelig er styrkelse og forbedring af den faglige kvalitet i uddannelsessystemet også en væsentlig faktor for i sidste ende at skabe vækst og flere arbejdspladser og dermed flere i arbejde i Danmark.

Med de ord vil jeg tilsige Det Konservative Folkepartis støtte til de lovforslag, som vi behandler her.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det, der bringer mig herop, er hr. Lars Barfoeds meget fine og rigtige betragtninger over behandlingen af de arbejdsløse, netop det, at der skal være respekt om den enkelte arbejdsløse, at der skal være mere individuelle handlingsplaner og dermed også bedre kvalitet i den aktivering, der skal gives.

Så er mit spørgsmål, hvori de reelle muligheder i arbejdsmarkedsreformen ligger i forhold til tidligere? Hvilke rettigheder får den arbejdsløse i forhold til at kunne sige fra over for en pålagt aktivering, som måske ikke er særlig meningsfyldt eller ikke har et målrettet sigte, der fører frem mod ordinær beskæftigelse? Er der givet flere muligheder for den enkelte arbejdsløse, som gør det muligt, at man også kan vise den enkelte arbejdsløse mere respekt?

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Vi hørte om alt det dejlige. De Konservative mente, at det skulle hænge sammen med disse aftaler om flere i arbejde. Men en af de ting, som vi ikke hørte noget om, var de problemer, som har forbindelse med arbejdsmiljøet, nemlig udstødelse og udelukkelse fra arbejdsmarkedet. Det er en uomtvistelig kendsgerning, at jo tætte-

re man går på at få folk i beskæftigelse, jo større vil også disse problemer blive, hvis ikke der bliver fundet en løsning på dem.

Men jeg går ud fra, at det var en forglemmelse af hr. Lars Barfoed, at man ikke havde taget de problemer med, der har forbindelse med et dårligt arbejdsmiljø, nemlig udstødelse og udelukkelse.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Det underer mig lidt, at hr. Ole Vagn Christensen kører meget på miljøet og på, hvorfor hr. Lars Barfoed ikke har taget miljøet med ind i arbejdsmarkedsreformen, eftersom Socialdemokraterne slår hårdt på, at de har lavet den her arbejdsmarkedsreform. Hvorfor har de så ikke selv taget det med ind? Det kan være, at hr. Lars Barfoed kan svare mig på det, eller at jeg kan få et synspunkt om det.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Til hr. Ole Sohn, som spørger: Hvori består nu mulighederne for den enkelte arbejdssøgende i retning af at sikre sig, at man nu også får et mere individuelt tilrettelagt forløb? Kan man sige nej til aktivering, som er meningsløs? Hvilke muligheder har man i det hele taget for at påvirke processen selv?

Jeg synes, der er masser af elementer i arbejdsmarkedsreformen »Flere i arbejde«, der netop sikrer den enkelte bedre, ikke mindst at den enkelte arbejdssøgende klart selv får mulighed for at være medbestemmende om, hvilke aktører man ønsker skal ind og bistå i det videre forløb. Det er en meget væsentlig ting.

En anden væsentlig ting er, at det simpelt hen er et led i reformen, at alt, hvad der foretages, skal ses som et led i en individuel handlingsplan. Det vil sige, at der skal være perspektiv i de aktiveringsforløb, man kommer ind i. Det er jo hele formålet med det, og det er det, der er lagt ind i de regelsæt, der så skal udmøntes nærmere i arbejdsformidlingen.

Netop det, at man går væk fra det stive system med tvangsaktivering; uanset om der er behov for det bestemte aktiveringsforløb eller ej set i forhold til den enkeltes handlingsplan, og over til et forløb, hvor alt er baseret på den handlingsplan, der selvfølgelig er aftalt med den enkelte arbejdssøgende, synes jeg er et helt afgørende kursskifte. Så jeg synes bestemt, at refor-

men lever op til det, som også hr. Ole Sohn ønsker sig.

Der, hvor man jo selvfølgelig må sætte grænsen, er, at når der så er mulighed for meningsfuld aktivering, kan den enkelte selvfølgelig ikke sige nej til at indgå i nogle forløb, der skal bringe vedkommende tættere på et arbejde. Men det er hr. Ole Sohn formentlig også enig med mig i må være målsætningen.

Til hr. Ole Vagn Christensen omkring arbejdsmiljø: Jeg er meget enig i, at det er vigtigt, at vi tager fat på arbejdsmiljøet. Det skal vi søreme sikre så godt som muligt. Vi skal sikre et rummeligt arbejdsmarked, og vi skal sikre, at folk så vidt muligt ikke kommer ud af arbejdsmarkedet på grund af arbejdsmiljøproblemer. Så den målsætning er vi fuldstændig enige om.

Jeg kan kun tilslutte mig det, som hr. Bent Bøgsted så siger, at Socialdemokratiet jo må være enige i i øvrigt, at de konkrete arbejdsmiljøproblemer skal tages op andetsteds, eftersom Socialdemokratiet selv er forligspartner her.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Til hr. Lars Barfoed: Så nemt går det ikke. Det var hr. Lars Barfoed, som lagde en række ting frem, hvor jeg bare pointerede, at arbejdsmiljøet manglede. Derfor er jeg selvfølgelig glad for det svar, vi her har fået, at man godt kan se, at der er nogle problemer. Det kunne vi ikke for en måned siden, men det er da dejligt, at man er i den situation nu. Så kan det godt være, at vi også kan finde de løsninger, der skal til for at undgå udstødelse og udelukkelse fra arbejdsmarkedet.

Kl. 18.45

Hr. Lars Barfoed lader sig så, men det er jo, fordi hr. Lars Barfoed er ny herinde, ligesom føre med af sådan et spørgsmål, som bliver rejst af hr. Bent Bøgsted. Det, vi bare lige skal være klar over, er sådan set den stigende arbejdsløshed. Det er jo derfor, vi har været med til at sikre, at der bliver tryk omkring de arbejdsløse, for vi har ikke helt troen på, at man vil gøre det, der er nødvendigt for arbejdsmiljøet, efter det, vi har set gennem tiden. Derfor synes jeg, at det håndslag, som hr. Lars Barfoed her har givet, er et godt håndslag til at kunne komme videre på.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Væsentlige dele af aftalen er vi jo hundrede procent enige om og også om intentionen, men det kan jo kun lade sig gøre, hvis fagbevægelsen løf-

ter sin del, og det private erhvervsliv løfter sin del af opgaven.

Vi har været enige om, at det ikke nyttede at lave kvoteordninger og bestemte målkrav til arbejdsgiverne i denne her omgang, men alligevel vil jeg godt spørge lidt til hr. Lars Barfoeds forbindelser, hvis han har sådan nogle, til arbejdsgiverne, om han vil være med til at sige til arbejdsgiverne, at de skal løfte den del af opgaven, for det her kan jo ikke lade sig gøre, undtagen det private erhvervsliv løfter sin del af opgaven. Men vi har valgt ikke at stille specifikke krav og måltal op, som man gjorde i 1998, og lave hensigtsklæringer og stille krav, som arbejdsgiverne ikke levede op til alligevel, med henblik på at skabe 10.000 jobtræningspladser. Det ved vi alle sammen ikke lykkes.

Hvad vil De Konservative lægge af pres på dansk erhvervsliv for at få det til at løfte den opgave her også set i lyset af den demografiske udvikling og den eventuelle mangel på arbejdskraft.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg må først sige, at hr. Ole Vagn Christensen har jeg egentlig ikke nogen bemærkninger til, for der var jo ikke noget spørgsmål til mig fra hr. Ole Vagn Christensens side. Jeg forstår, vi er rørende enige om, at arbejdsmiljøet er vigtigt, og det er så dermed slået fast.

Til hr. Bjarne Laustsen vil jeg godt sige, at jeg er enig i, at det er vigtigt, at vi også politisk er med til at lægge et pres på, at man på arbejdsgiversiden lever op til de muligheder, der nu bliver lagt ind i lovgivningen. Altså det her fører jo ikke nogen steder hen, især ikke hvis vi taler om et rummeligt arbejdsmarked, hvis ikke også arbejdsgiverne arbejder positivt med. Derfor synes jeg også, det har været glædeligt at konstatere, at for så vidt angår muligheden for at integrere flere indvandrere på arbejdsmarkedet herhjemme, hvad vi jo virkelig har behov for, og hvor der er et enormt arbejdskraftpotentiale, er arbejdsgiverne jo meget konstruktivt sammen med fagbevægelsen, ligeledes meget konstruktivt, indgået i drøftelser her i sommerens løb om mulighederne for at integrere indvandrere gennem sådan nogle trinvisse integrationsmodeller.

Nu skal vi så se det udmøntet i praksis, men jeg synes, det er glædeligt at konstatere, at indtil nu ser det ud til, at både arbejdsgiversiden og arbejdstagersiden vil tage imod de muligheder,

vi etablerer her, og det skal vi selvfølgelig løbende holde øje med at de gør og politisk lægge det fornødne pres på, at det også er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne kvittere for de pæne ord. Nu sidder De Konservative jo i regering, og derfor har de jo mulighed for at holde det store regeringsparti, Venstre, i frakkeskøderne på de her felter, hvor der skal leveres noget.

En væsentlig del af debatten er jo gået på, om der er satsned sættelser i den reform her eller ej, og det tætteste, vi kommer på det, er jo i forhold til de unge. Der skal vi allerede behandle et lovforslag i morgen her i denne sal, der går på, hvilke krav det er, arbejdsgiveren skal opfylde. Vi kan jo ikke sidde og forhandle ting på det her område, som hører hjemme under undervisningsministeren, men det ville jo give et vældigt løft, hvis arbejdsgiverne vil tage nogle af de 12.000 unge, der går i skolepraktik, og have dem ud i virksomhederne. Det vil jo give et helt andet løft i forhold til de unge kontanthjælpsmodtagere, som er ude i kommunerne, og det vil give en effekt op igennem systemet, hvis arbejdsgiverne begynder at efterspørge nogle af de unge. Det er jo lige nøjagtig det, vi mangler, for at vi kan få det luft i systemet, at arbejdsgiverne begynder at efterspørge også de unges arbejdskraft.

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu synes jeg, det er lidt tidligt at tage fat på at førstebehandle et lovforslag, der egentlig først er sat på dagsordenen til i morgen. Skal vi nu ikke lade ordførerne på det lovforslag tage sig af den sag i morgen?

Jeg konstaterer, at vi er enige om det principielle, at det, vi står og taler om nu, er en arbejdsmarkedsreform, der skal bringe flere i arbejde og ikke mindst skabe et mere rummeligt arbejdsmarked, og at det i høj grad står og falder med, at den bliver positivt modtaget ude på arbejdspladserne. Det tror jeg også at den politiske constellation bag det her forlig er med til at tilsi-ge, så det er jeg optimistisk med hensyn til, og vi vil selvfølgelig følge det meget nøje.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Indledningsvis vil jeg gøre et par bemærkninger om den overordnede økonomiske politik, for alt andet lige er den økonomiske udvikling i samfundet helt afgørende for, hvorvidt der bliver flere eller færre beskæftigede.

Det er også lidt en kommentarer til en af Socialdemokratiets ordførere, som mente at kunne konstatere, at den forrige arbejdsmarkedsreform under den socialdemokratiske ledelse var meget bedre, fordi der gik arbejdsløsheden ned og ned og ned, beskæftigelsen op og op og op. Nu har vi fået en borgerlig regering, og så stiger arbejdsløsheden. Det hænger måske ikke helt sammen med, at Socialdemokratiet så også mener, at det her er en socialdemokratisk arbejdsmarkeds-politik.

Men pointen er jo, at den økonomiske udvikling i samfundet er helt afgørende, altafgørende, for, hvorvidt folk kommer i job eller ej, så det, der var årsag til, at beskæftigelsen steg op gennem 1990'erne, var, at der blev ført en ansvarlig og fornuftig økonomisk politik, som gjorde, at der kom mere gang i hjulene herhjemme, og det betød, at arbejdsgiverne tog folk ind i beskæftigelse, fordi der var behov for dem.

Hvis det er sådan, at den begyndende ledighed, som vi har set en tendens til, bider sig fast og fortsætter, ja, så vil der ske det, at folk i stigende grad bliver arbejdsløse, uanset hvilken arbejdsmarkedsreform der bliver skruet sammen her i Folketinget. Sådan er den økonomiske realitet, og sådan vil det også være fremover.

Derfor skal vi selvfølgelig gøre det, at en arbejdsmarkedsreform skal skrues sammen, sådan at det, vi politisk kan gøre, er, at vi sikrer, at vi forbereder den arbejdskraft, vi har, på at kunne indgå i de nye jobmuligheder, der bliver. Vi har faktisk ikke mangel på arbejdskraft i Danmark, vi har jo 150.000 arbejdsløse, og det kan selvfølgelig godt virke lidt mærkeligt, når vi alle sammen er enige om, at om 10 år, ja, ikke engang om 10 år, men om 8 år, mangler vi omkring 90.000. Det er jo et paradoks uden lige, men det, der er problemet, er, at vi har mangel på folk med de rette kvalifikationer.

Det er lige nøjagtig her, at arbejdsmarkedspolitikken kan gøre sin virkning, for vi skal jo sørge for at omskole, efteruddanne og uddanne arbejdskraften i retning af de områder, hvor der enten er mangel på folk, eller hvor vi kan forudse, at der vil blive mangel på folk.

Så er spørgsmålet, og det tror jeg alle er enige om: Løser det forslag, der blev fremsat, den op-

gave? Er der mulighed for, at arbejdsløse kan få den nødvendige kompetence i kraft af arbejdsmarkedsreformen? Kan man få de nødvendige kompetencegivende uddannelser, som efterspørges? Bliver det bedre eller dårligere med forlignet her?

Umiddelbart må man jo sige, at når forligskredsen beslutter sig for at sige, at det første år skal man bare lave aktiv arbejdsmarkedssøgning som det primære, hvilket oversat til dansk siger, at man bare skal søge arbejde og søge arbejde og søge arbejde, går det selvfølgelig i den stik modsatte retning. Det er gjort tidligere, og når man gør det, er det ud fra den statistiske overvejelse, at hvis man lukker øjnene og ser et år frem fra i dag, dag 1, så har 70 pct. af de arbejdsløse af sig selv fundet nyt job. Hvorfor så bruge så mange ressourcer, når 70 pct. af sig selv finder nyt job inden for det første år?

Kl. 18.55

Det skal vi selvfølgelig ikke over for de 70 pct., men vi skal da gøre det over for de 30 pct., hvor vi på forhånd ved, at de ikke af sig selv finder arbejde. De kan jo stort set udpeges. Derfor er opgaven selvfølgelig at sætte ind med en så tidlig indsats som overhovedet muligt, noget, som et stort flertal i Folketinget var enige om, primært SF, Venstre og De Konservative, før valget. Det var vi enige om før valget. Det var lidt svært at overbevise den daværende arbejdsminister om det rigtige i det, fordi der også var et eller andet økonomisk aspekt i det, nemlig at det var en investering, som kostede noget.

Men nu skal jeg da lige love for, at tonen har fået en anden lyd, efter at Venstre og De Konservative ikke længere er i opposition. Så spiller det med en tidlig indsats åbenbart ikke så afgørende en rolle længere, og det er beklageligt, for det kommer til at smerte os, hvis vi ikke har den kvalificerede arbejdskraft at stille til rådighed, når den tid kommer, hvor der bliver brug for den.

Jeg vil sige i overskriftsform, at arbejdsmarkedsreformen har mange gode elementer i sig, men det kniber, når man kommer ned i realiteterne. Jeg synes, jeg har nævnt et eksempel her, nemlig det, at man udskyder den aktive indsats til efter år 1, hvilket jeg mener er et tilbageskridt.

Det andet, man kan spørge sig selv om, er: Bliver kvaliteten af den aktive arbejdsmarkedsindsats over for den enkelte arbejdsløse bedre med reformen? Det må jo være det næste spørgsmål, der skal kunne besvares.

Det har været sådan, at vi i årevis i arbejds-markedsreformer har skrevet, at der skal tages individuelle hensyn. Det er ikke nyt. Nu har man måske skrevet det med lidt andre ord, men det er noget, som har været gældende i årevis. Det skal kunne føre til ordinær beskæftigelse. Det har vi sagt i årevis. Aktivering skal have den fornødne kvalitet. Det har vi sagt i årevis. Spørgsmålene er så: Bliver det bedre nu? I takt med den stigende ledighed vil der blive mere og mere behov for aktiveringspladser. Er det så sådan, at man kan lave en individuel handlingsplan, som fører til ordinær beskæftigelse? Er det blevet bedre? Er det sådan, at når man kommer i offentlig jobtræning, kan det føre til ordinær beskæftigelse i den offentlige sektor? Er der garanti for det for den enkelte arbejdsløse?

Jeg stiller spørgsmålene, og jeg kan også godt selv give svaret: Det er der ikke, det er der ikke!

Er det sådan, at en arbejdsløs har mulighed for at sige fra, hvis der undervejs skulle være et perspektivløst aktiveringstilbud? Nej, det har han ikke. Altså med andre ord har den arbejdsløse ikke fået flere rettigheder med arbejdsmarkedsreformen, og det vil være det altafgørende for at sikre en ordentlig kvalitet.

Jeg har foreslået det før, jeg vil gerne gentage det, og jeg tager ikke copyright på forslaget: Det mest effektive aktiveringsredskab, man overhovedet kan forestille sig, er, at man nederst på den blanket, som har med aktiveringsindsatsen at gøre, tilføjer en ny linje, hvorpå den enkelte sagsbehandler, det kan være i a-kassen, en anden aktør eller i arbejdsformidlingen, selv skriver under på, at han tror på, at denne plan fører frem til ordinær beskæftigelse, for så bliver vedkommende nemlig selv målt på, hvorvidt det, vedkommende sætter en arbejdsløs til, giver resultat. Det er ikke taget med, det kan måske nås endnu i bekendtgørelsesarbejdet, jeg vil meget stærkt anbefale det.

Alle er enige om, at der skal sikres en øget arbejdsstyrke i de kommende år. Det er selvfølgelig i periferien af arbejdsmarkedspolitikken, men jeg forstår ikke, hvorfor man ikke satser væsentligt mere på at sikre et bedre arbejdsmiljø. Vi har 60.000, der løbende er ude af beskæftigelse som følge af dårligt arbejdsmiljø; der er intet, der tyder på, at det bliver bedre.

Det sidste, jeg vil sige, er om forslagene om at skære i ydelserne. Jeg har simpelt hen meget vanskeligt ved at se, hvordan det skulle kunne hjælpe på at skabe flere arbejdspladser, at man trykker folk, der i forvejen ligger ned. Jeg kan

simpelt hen ikke se argumenter, og jeg har heller ikke hørt nogen argumenter for det. Jeg har ikke hørt en eneste sige, at der bliver skabt flere arbejdspladser, ved at man sætter folk ned i ydelse.

Nej, det skal bedre kunne betale sig at arbejde. Ja, den socialdemokratiske ordfører sagde, at det ikke var nødvendigt at sætte ydelserne ned for folk på dagpenge, som i øvrigt også kan have nogle samspilsproblemer i forhold til høj ydelse og lavt betalte job, for der har man sanktionssystemet, og det var argumentet herfor. Jamen har vi da ingen sanktionssystemer på kontant-hjælpsområdet? Jo, det har vi, her er der nøjagtig de samme muligheder for at kunne sige, at hvis ikke folk vil tage et arbejde, kan man sætte et økonomisk pres ind. Men det må være udgangspunktet, at vi sørger for at skabe mere beskæftigelse i samfundet. Det er jo det, der er hele humlen ved det, og der bliver ikke skabt flere job af at træde på folk, der i forvejen har meget lidt.

Kl. 19.00

Derfor vil jeg sige afslutningsvis, at det har været det største problem for mig at forstå, hvordan Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti, som så klart og tydeligt har sagt, at det ikke er vejen frem, er blevet overbevist om det modsatte her hen over sommeren og nu mener, at man skal støtte den borgerlige, liberale ideologi om, at man bare skal sætte ydelserne ned på samme måde, som man gør i USA, for så kan man få arbejde udført af fattige til at brede sig i samfundet. Det kan næppe være et udtryk for en arbejdsmarkedspolitik, som er fremadrettet og bygger på, at man giver øget kompetence, mere viden og mere ballast til den enkelte. Det er tværtimod at gå den stik modsatte vej, og som det måske er fremgået af tonefaldet i ordførertalen, er det også begrundelsen for, at vi ikke kan støtte de fremsatte forslag.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes lige, jeg også vil blande mig lidt i debatten, for det kan jo ikke hjælpe noget, at hr. Ole Sohn står og stiller spørgsmål til sig selv og svarer selv. Det kunne selvfølgelig godt gå et stykke tid, men der er jo trods alt en begrænsning.

Jeg skal være den første til at beklage, at SF ikke er med. Vi har masser af fortolkninger af, hvordan et forlig skal være, men vi ved alle sammen, at i sidste periode ville SF gerne være med

– ikke i første omgang med aftalen fra 1998, men gerne senere. Men da blev man holdt ude af Venstre og De Konservative, som ikke ønskede at få SF med. Nu har man lige pludselig opfundet en ny model for at få Dansk Folkeparti med, og det må så være. Men hvis det var sådan, at SF havde været med, kunne SF selvfølgelig også have været med til at trække resultatet i den rigtige retning, og jeg vil gerne beklage, at SF ikke har været med.

Men kan vi ikke lige få SF's svar på, om ikke det altid skal kunne svare sig at arbejde, om ikke det altid skal kunne svare sig at forsikre sig og organisere sig og være en del af det kollektive system i samfundet. Og hvor mange henvendelser har hr. Ole Sohn i øvrigt fået om, at der er nogle arbejdsløse, der har fået for lidt aktivering? Det kunne da være ret interessant at vide.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Må jeg være så fri at påpege, at i den forligstekst, som hr. Ole Sohn netop har stået og harceleret over og brokket sig over, fordi den ledige ikke er i besiddelse af nogen som helst form for rettigheder i forbindelse med dårlige aktiveringstilbud, er det faktisk omtalt under punkt 5, at andre aktører skal inddrages i beskæftigelseseffekten. Der står ved fjerde bullet, at den ledige har ret til at klage over handlingsplanen og tilbudene, uanset om der er tale om offentlige eller private aktører.

Der står også i den næste bullet, at når der er flere aktører, hvad enten de er offentlige eller private, som med samme effektivitet kan forventes at bringe den ledige i beskæftigelse, skal den ledige selv have mulighed for at vælge. Det er faktisk rettigheder, som den ledige får, og især for det sidste punkts vedkommende er det rettigheder, som den ledige ikke har haft tidligere. Det er en markant forbedring, og det vil jeg gerne have at hr. Ole Sohn anerkender.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

To ting. For det første: Er hr. Ole Sohn ikke enig i, at når vi ser på det, der er effektivt for at få folk i arbejde – og jeg håber, vi er enige om, at det er dét, det handler om for de ledige – er det først privat jobtræning, så offentlig jobtræning og så uddannelsesaktivering. Det rangerer altså væsentlig længere nede på listen.

Så må det åbenbart også være forbigået hr. Ole Sohns opmærksomhed, hvad forslaget, vi

behandler her, indeholder. Hr. Ole Sohn mente, at vi ville komme meget længere, hvis der på afkrydsningsskemaet skulle krydses af af sagsbehandleren, at »jeg tror, at dette her det fører til almindeligt arbejde«. Men i forslaget her så går vi jo et milelangt skridt længere, netop fordi vi også lægger op til, at det ikke er nok med, at de skal tro på det. Næh, deres aflønning afhænger af, om det giver et resultat, og det er da noget, der vil noget.

Kl. 19.05

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Bjarne Laustsen, at hvis Socialdemokratiet ikke havde fulgt den taktik under forhandlingerne, at man insisterede på, at forhandlingerne skulle foregå i den gamle forligskreds – givetvis ikke for at holde SF ude, men for at holde Dansk Folkeparti ude – men i stedet havde sagt: Vi tager de åbne forhandlinger – ja, så havde Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og SF siddet ved siden af hinanden, og hvis vi alle tre havde haft den samme opfattelse, som vi har haft før, havde der været tre partier, der udgjorde et flertal, og som kunne have sagt: Der skal ikke skæres i de sociale ydelser. Men Socialdemokratiet valgte en anden taktik, som splittede den front, og dermed har vi fået dårligere ydelser, så det beklager jeg.

Til hr. Anders Samuelsen vil jeg sige, at det er rigtigt, at der i aftaleteksten står, at der er flere muligheder for de arbejdsløse. Men min pointe er, at en mulighed skal være en rettighed, og det vil jeg gerne kæde sammen med det sidste, hr. Jens Vibjerg sagde, nemlig at den private jobtræning er nummer ét foran den offentlige. Det er jeg fuldstændig enig i, for det er via den private jobtræning, man sikrer varig beskæftigelse. Det kan man ikke i den offentlige jobtræning, og så længe man ikke har mulighed for at sige, at man ikke vil i offentlig jobtræning, fordi det intet perspektiv har, løser vi derfor ikke problemet.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Ole Sohn var inde på en statistik. Jeg ved ikke, hvor hr. Ole Sohn har den statistik fra, men det kunne jo være meget interessant at høre.

Med den forbedrede beskæftigelse og med de mange jobordninger, der er, kan man så sige, at det er et 70/30 pct.s forhold? Det gjorde hr. Ole Sohn, men det var ikke så meget det, jeg vil ind på.

Jeg vil gerne spørge hr. Ole Sohn: Er folk på kontanthjælp, som kun har ledigheden som et problem, at betragte som sociale klienter? Det kunne jeg godt tænke mig at få hr. Ole Sohns vurdering af, for hr. Ole Sohn sagde, at det var de sociale ydelser, der blev beskåret, men mig bekendt er der ikke skåret på én eneste social ydelse. Der er tale om, at man har rørt ved loftet, og man har også lavet et hegn omkring kontanthjælpsmodtagere som kun har ledigheden som et problem, men det kan vel aldrig nogen sinde være sociale tilfælde?

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det bliver altså mere og mere vanvittigt. Man pålægger ikke kun den arbejdsløse skylden for at være arbejdsløs, nu pålægger man også sagsbehandleren skylden for ikke at kunne finde et arbejde til vedkommende.

Jeg vil spørge hr. Ole Sohn: I 1920'erne var der mig bekendt ret stor arbejdsløshed i Vesteuropa, herunder Danmark. Men der var stort set ikke nogen socialhjælp, der var stort set ikke andet end fattighjælp på det tidspunkt, og i øvrigt var begrebet sagsbehandler overhovedet ikke opfundet. Kan hr. Ole Sohn oplyse mig om, hvordan det så kan være, at en arbejdsmarkedsreform, som indfører lavere ydelser og pålægger sagsbehandleren ansvaret for arbejdsløshed, skulle kunne skaffe mere beskæftigelse? Ingen af de partier, der har aftalt reformen, har kunnet oplyse mig herom, men måske kan SF være behjælpelig.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Eftersom det er et af de helt, helt afgørende elementer i reformen, at vi fremover inddrager andre aktører i indsatsen, er det altså også ret afgørende, at den ledige faktisk får en ret til, en mulighed for at vælge. Der står ikke, at den ledige eventuelt *kan* gives en mulighed for at vælge. Der står, at den ledige *har* mulighed for at vælge mellem aktører, som har samme effektivitet, eller endnu bedre: vælge en anden aktør, som har en bedre effektivitet. Det er da et helt, helt afgørende skifte i forhold til det, vi har set hidtil, det må hr. Ole Sohn da anerkende.

Kl. 19.10

Der står ingen steder, at det er noget, som *måske* kan gives. Det er en *ret*, den ledige får, og jeg vil altså godt have, at hr. Ole Sohn anerkender, at det er et markant skift og en markant forbed-

ring i forhold til, hvad vi har set før, og forhåbentlig også vil være medvirkende til, at vi ser meget mindre håbløs aktivering, end vi har set tidligere.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Lad mig starte med det sidste. Jo, jeg vil meget gerne bekræfte, at det er en nyskabelse, at man har ret til at vælge en aktør. Men det var heller ikke det, der var min pointe, for jeg anerkender fuldt ud, at det kan man gøre. Min pointe var den ret, den arbejdsløse får til at sige fra over for et meningsløst aktiveringsforslag.

Til fru Pernille Rosenkrantz-Theil vil jeg sige: Man behøver såmænd ikke gå så langt tilbage i historien som til 1920'erne, man kan jo se, hvordan forholdene er i eksempelvis dagens USA. Her har man det princip, at man sænker ydelserne, og så siger man, at folk kan arbejde for ydelserne eller for noget, der svarer til ydelserne. Men den form for økonomi skaber naturligvis ikke flere arbejdspladser.

Hvis folk er arbejdsløse, kan man godt være i den situation, at den arbejdsløse ikke kan få et job, fordi vedkommende ikke har de rette kvalifikationer. Så er det arbejdsmarkedspolitikens fornemste opgave at bibringe de arbejdsløse nye kvalifikationer, som gør, at de bliver i stand til at tage et job. Det kan være med til at skabe arbejdspladser og jobmuligheder, og det, min kritik af det nuværende forslag går på, er, at man ikke giver tilstrækkelige muligheder.

Om kontanthjælp vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, at man jo kan diskutere, hvad det egentlig er. Men for mig at se er det en social ydelse, og så kan man kalde det dagpenge eller kontanthjælp, det er fuldstændig ligegyldigt. Folk, der ikke har andet problem end arbejdsløshed, og som går på kontanthjælp, får nedsat deres ydelse. Det har Socialdemokratiet indtil sommerferien sagt klart fra over for, og jeg har stadig ikke fået noget svar på, hvorfor Socialdemokratiet har ændret opfattelse.

Så til det med procenterne, de 70 pct. og 30 pct. Jeg refererer kun de tal, jeg har fået oplyst under forhandlingerne om arbejdsmarkedsreformerne, og de siger, at 70 pct. af de arbejdsløse selv finder et job. Det viser statistikken, så det går jeg ud fra er korrekt. Men det er de sidste 30 pct., der er problemet, og mit spørgsmål var: Får de bedre mulighed for at komme tidligere i aktivering med den nuværende reform? Svaret er jo

nej, hvis hr. Ole Vagn Christensen skulle have glemte det.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Ja, nu lyder det jo, som om det ikke bare er Dansk Folkeparti, der har ført parallelforhandlinger med beskæftigelsesministeren, men også SF, og det er da udmærket.

Men jeg fik ikke svar fra hr. Ole Sohn på spørgsmålet, om det ikke altid skal kunne svare sig at arbejde, og om det ikke er en god idé og også kan lønne sig at være forsikret og organiseret og betale sit efterlønskontingent frem for at stå uden for. Hvis det ikke skulle være tilfældet – og det er det jo af og til, det ved SF også godt – hvordan vil man så løse det problem? Det har vi forsøgt, men ikke ved generelle satsnedsættelser, så derfor er der ingen overensstemmelse mellem det, man påstår, vi gør, og det, vi virkelig gør. Vi har ikke lavet generelle satsnedsættelser, vi har løst et moralsk og politisk problem, men hvis det skal kunne svare sig at forsikre sig og organisere sig, må SF også have et problem.

Så er der spørgsmålet om, hvor mange henvendelser hr. Ole Sohn har fået om, at folk følte, de fik for lidt aktivering, om der er nogen eksempler på det. Jeg har til gengæld mødt mange, som mente, de fik for meget aktivering.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg synes, hr. Ole Sohn forsøger at slippe uden om, hvad konklusionen egentlig er i den pointe, jeg prøver at fremhæve. Pointen er jo, at hvis man har en mulighed for at vælge en anden aktør, som man selv mener leverer en bedre vare, og som også ifølge alle målinger leverer enten den samme eller en bedre vare, når det gælder om at komme tilbage på arbejdsmarkedet, kan man gøre det. Det er da det samme som at give den ledige en ret til at fravælge håbløs aktivering, og det er den ret, hr. Ole Sohn efterlyste. Det er det, vi har givet, så hvad mere kan man ønske sig?

Kl. 19.15

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil godt starte med at sige hr. Ole Sohn tak for tilsagnet om, at de her ikke er et socialt problem, den gruppe, vi taler om. Og derfor: For mig er ledighed nemlig ikke en social situation,

og det kan jeg også forstå det heller ikke er for hr. Ole Sohn.

Men mit spørgsmål til hr. Ole Sohn er så, at når det har vist sig, at et sammenfald omkring kontanthjælp, boligydelse, og hvad der ellers er, viser, at man kan få mere på kontanthjælp ved at tage den ydelse som ledig med kun et ledighedsproblem, end man kan ved de maksimale dagpenge, er hr. Ole Sohn så ikke enig i, at det så er nødvendigt, hvis man skal bevare et dagpengesystem og troværdigheden over for et dagpengesystem, at der gribes ind over for den slags uhensigtsmæssigheder?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige, så det ikke skal misforstås: Jeg kunne aldrig nogen sinde drømme om at arbejde for at bevare et system, hvis det ikke er godt nok. Man kan da aldrig nogen sinde argumentere for at bevare et a-kasse-system for systemets skyld. Det har da aldrig nogen sinde været arbejderbevægelsens opgave. Aldrig nogen sinde. Det, man skal sørge for, er, at den arbejdsløse får bedst mulige forhold.

Jeg vil i øvrigt også anholde, at hr. Ole Vagn Christensen siger: Hvis man skulle vælge at tage den ydelse. Hvem vælger at tage kontanthjælp? Hvem vælger at tage kontanthjælp?

Nej, problemet er, at man skulle have løst det på den måde, som LO foreslog, ved ikke at tage udgangspunkt i husstandsindkomsten, som man gør i dag. Så kan det give nogle problemer. Men vi ved alle sammen godt, at for langt, langt hovedparten af alle de folk, som er arbejdsløse, som kun har arbejdsløshed som problem, er det altafgørende at komme i arbejde, for hele vores samfund bygger på den status, at man har et arbejde. Så det er slet ikke et problem. Det er en falsk problemstilling, Socialdemokratiet har påtaget sig for at argumentere for, at man har sagt ja til nogle nedskæringer, som man grundlæggende er imod.

Til hr. Anders Samuelsen vil jeg sige: Jamen jeg anerkender jo – jeg vil gerne gentage det – at det, at man kan vælge andre aktører, er nyt. Man kan godt som arbejdsløs sige, at man vil have en anden aktør, men den anden aktør skal jo også kunne modtage det.

Det, jeg mener burde være et problem for os herinde, er, at det er de ledige, som har de største problemer, det er sværest at sætte i gang igen. Det er også dem, der får sværest ved at udnytte valget af andre aktører. Og det er derfor

jeg siger, at det, man skulle have gjort, var at sørge for, at de 30 pct. kunne komme i aktivering lang tid før med en kompetencegivende uddannelse. En anden aktør kan jo ikke overrule reglerne og sige: Her, kom over til os, vi kan godt give dig en kompetencegivende uddannelse lang tid før, at de kan i det offentlige system. Det går jeg ud fra vi er enige om.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Ole Vagn Christensen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Ole Sohn skal have tak for sine bemærkninger. Men et system skal have sin troværdighed ved, at folk sådan set kan have tillid til det. Og derfor forstår jeg slet ikke, at hr. Ole Sohn ikke vil bevæge sig ind i, at når man er i den situation, at man sådan set har et forsikringsssystem, et a-kasse forsikringsssystem, som prøver på at afbøde alle de dårlige virkninger, der kan være, så er der mulighed for, at man kan spekulere i at sige: Jamen det kan ikke betale sig at være medlem af det her system, af det her fællesskab.

Kl. 19.20

Og så vil hr. Ole Sohn stå her og sige, at det problem skal vi ikke gøre noget ved. Der må jeg så spørge hr. Ole Sohn: Accepterer hr. Ole Sohn det arbejdsløshedskassesystem, vi har, med de maksimumssatser, vi har, eller er det dét, hr. Ole Sohn sådan set mener der gennemgående og hele vejen igennem er forkert?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg kan egentlig ikke forstå, hvorfor hr. Ole Sohn er så negativ over for offentlig jobtræning. Hvis hr. Ole Sohn bladrer tilbage i de papirer, vi har fået omkring »Flere i arbejde«, det, regeringen fremlagde, så vil hr. Ole Sohn se, at offentlig jobtræning giver en næsten dobbelt så høj selvforsørgelsesgrad – og det må være det, det handler om: at man bliver selvforsørgende, efter man har været igennem et aktiveringsprojekt. Den er næsten dobbelt så stor, som den er i et uddannelsesaktiveringsprojekt.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Til hr. Jens Vibjerg: Min pointe var, at hvis man laver en handlingsplan inden for det offentlige, så vil den ikke kunne føre frem til et ordinært

job. Det er jo derfor, man ser så stor rotation. Det er jo derfor, at folk ikke har lyst til at komme ind til det offentlige i aktivering, fordi man skal ud igen for at gøre plads til en anden.

Prøv at tænke på, hvad der ville ske inden for amter og kommuner, hvis man fjernede alle offentlige jobtræningspladser. Så ville der være mangel på arbejdskraft; så ville man være nødt til at ansætte folk i ordinære stillinger. Og derfor kan man ikke bruge en offentlig aktivering med det perspektiv, at den skal ende med en ordinær stilling. Det var jo det, der skulle være ideen med jobtræning. Det kan man på den private virksomhed, hvis man forpligter den private virksomhed. Det har man så valgt ikke at gøre heri, men her kunne man gøre det.

Jeg vil gerne sige til hr. Bjarne Laustsen og dermed også til hr. Ole Vagn Christensen, at selvfølgelig skal det kunne svare sig at forsikre sig, men det må da aldrig nogen sinde blive et argument for, at man så skal tage ydelser fra folk, som i forvejen har lidt.

Hvis det virkelig er et problem økonomisk set, så burde man jo arbejde for fra Socialdemokratiets side at hæve satserne for dagpenge. Det kan da ikke være meningen, at man skal sige til folk på en kontanthjælp, som jo sådan set er beregnet ud fra et eksistensminimum, at den skal sættes ned, for så bliver det bare et spørgsmål om, at man skal opretholde et system for systemets skyld, og så må menneskene komme i anden række. Den får man altså aldrig mig med på.

Det sidste, om jeg har hørt, at folk har klaget over, at de har fået for meget aktivering? Nej, det har jeg ikke, men jeg har ved den søde grød ofte hørt – og det har vi alle sammen – folk klage over, at de har fået for dårlig aktivering. Og det er jo det, vi gerne skulle ud over.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Bjarne Laustsen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal bare lige høre hr. Ole Sohn, om SF tror, at der er nogen her i dette land, der reagerer på økonomiske incitamenter. Der findes jo altså eksempler på, at når det gælder en familie, der vælger at stå uden for, sammenlignet med en familie, der er organiseret – vi ved alle sammen, hvad kontingenterne er – så er der overhovedet intet økonomisk incitament for den familie, der

får kontanthjælp i dag, i nogen situationer til at gå ind og forsikre sig, til at være medlem af en organisation, til at støtte op omkring de kollektive aftaler osv. Den vælger at stå uden for. Og det er selvfølgelig ikke bare understøttelse, men det er også boligstøtte, det er også fripladsgrænse osv., osv. Det er et sammensurium af mange ting. Men jeg tror, at folk kigger lidt på, om det kan svare sig.

Det, der selvfølgelig er interessant, er, at hvis man ikke forstår de her ting her, jamen så kan det jo ikke lade sig gøre at ændre på tingene. Men jeg har forstået det sådan, at SF synes, det er en god idé at være organiseret og forsikre sig mod arbejdsløshed, og så er der et problem, så vidt jeg kan se.

Kl. 19.25

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det at forsikre sig og at være sammen i fællesskaber er det, der har været fundamentet og grundlaget for hele det her samfunds opbygning. Men gør man det til et mantra, at man skal være organiseret, selv om forholdene økonomisk set ikke kan svare sig, kan det altså aldrig være nogen vindingsag.

Vi vil altid være i den situation, at man kan finde eksempler på, at folk vil få mere i offentlig ydelse eller for den sags skyld i dagpenge inden for forsikringssystemet, end de vil, hvis de bliver sat ud til et dårligere betalt arbejde. Men det har da aldrig været et problem tidligere. Og så længe man ikke kan komme med eksempler på, at arbejdsgivere ikke kan få folk til at bestille noget eller skaffe beskæftigelse, så kan jeg simpelt hen ikke se, det er et problem, at man skal bruge en ydelse som argument for, at det, som samfundet har sat som eksistensminimum, er for højt. Det har jeg alligevel aldrig hørt.

Så derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at Socialdemokratiet er gået med til at forringe en ydelse. Jeg kan heller ikke se, hvad der er det nye, der er sket i Socialdemokratiets holdning, fra vi var i juli måned og så til nu. Jeg må jo altså lede længe efter svaret. Det blæser i vinden, men på et eller andet tidspunkt dukker det vel op.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

I Det Radikale Venstre er vi endog meget godt tilfredse med det forlig, som ligger her til be-

handling i dag. For Det Radikale Venstre er udgangspunktet en kæmpemæssig udfordring, som ingen partier i Folketinget kan tillade sig at ignorere og slet ikke, hvis man vil have bare noget, der minder om en anstændig social profil. Den udfordring består i, at vi står og kommer til at mangle arbejdskraft på det danske arbejdsmarked inden for de næste 10 år af hidtil usete dimensioner.

Den opgave skal vi løse. Hvis vi ikke løser den opgave, så vil al form for socialpolitik, som vi fører herinde i de kommende år, komme til at virke som at tisse i bukserne: Det kan virke rigtig rart til at starte med, men det bliver ubehageligt. Det billede passer i den her situation. Derfor er det den opgave, som vi skal løse.

Der er en række håndtag, man kan skrue på, der er en række reformer, man kan tage fat på, og den tidligere regering tog fat på en række af de reformer. Efterlønsreformen er et eksempel, førtidspensionsreformen er et eksempel. De første arbejdsmarkedsreformer er eksempler på det. Denne arbejdsmarkedsreform følger op på det arbejde, som blev lavet af den tidligere regering.

Man kan også sige det på den måde, at langt de fleste af de elementer, som ligger i denne her arbejdsmarkedsreform, var elementer, som den tidligere regering, hvis den havde fået lov til at fortsætte, også havde været nødt til at tage fat på.

Udfordringen består i at skaffe, hvad der svarer til ca. 85.000 ekstra i arbejde inden år 2010. Hvis man tror på de forudsigelser, der ligger til grund for efterlønsreformer og førtidspensionsreformer og tidligere arbejdsmarkedsreformer, så er udfordringen måske nede omkring 55.000, men det er stadig væk et meget højt tal. Og hvis vi ikke løser opgaven, så er der ikke hænder nok, og så er der ikke skatteindtægter nok til også at have et velfærdssamfund i 2010.

Den her reform tager fat på nogle af de elementer, som Det Radikale Venstre lagde frem ved sommergruppemødet for 2 år siden i forhold til, hvad vi mente skulle være et yderligere bidrag til en god og konstruktiv arbejdsmarkeds politik. Nogle af de elementer, som vi pegede på, var en mere målrettet aktivering, en mere virksomhedsrettet aktivering, og det skulle bl.a. ske ved at inddrage eksterne aktører, andre aktører, som det også kaldes. Det element er med i den her arbejdsmarkedsreform, og vi mener, at det er et af de vigtigste elementer og en af de største styrker set fra den lediges side, at vi får

det her ind og for alvor får taget hul på problemstillingen: Hvordan får vi andre aktører på banen?

Et vigtigt element i den sammenhæng er, at den ledige får en ret til at vælge. Såfremt der er flere relevante aktører at vælge imellem, får den ledige en ret til selv at vælge aktør. Man kan sige, at vi fremover i højere grad deler ansvaret ud fra det offentlige og over til, at den ledige har et medansvar og dermed også medindflydelse på, hvem der skal være med til at formidle.

Et andet element er, at vi får gjort op med 75-pct.s-kravet, som egentlig i udgangspunktet var godt tænkt. Jeg tror godt, at vi kan vedstå os fra Det Radikale Venstres side, at vi var medforfattere til 75-pct.s-kravet, at vi faktisk troede på, at det var et godt element, ikke som en pisk over for de ledige, men som en pisk over for den offentlige sektor eller over for det arbejdsmarkedssystem, som skulle forsøge at hjælpe den ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 19.30

Problemstillingen var, at der var masser af tal, som viste, at i det omfang det lykkedes at få en målrettet aktivering i gang, få aktiveret folk, inden arbejdsløshedsperioden satte ind, og det gjorde det som regel specielt i det sidste år, kunne det se ud til, at det i samme omfang lykkedes at få folk tilbage på arbejdsmarkedet.

Det var sådan set værd at tage ved lære af, og derfor indførte vi et 75-pct.s-krav, som skulle sikre den ledige en ret til ikke at blive ignoreret, men samtidig også en pligt til at tage imod tilbuddene.

Desværre blev 75-pct.s-kravet i al for høj grad et kvantitativt mål frem for et kvalitativt mål. Og man må jo som politiker tage til efterretning, når det ikke går, sådan som man havde håbet, når man ender et helt andet sted, og når man på en række felter næsten opnåede det modsatte, nemlig at aktiveringsindsatsen blev ringere, fordi folk blev så forhuppet på at skulle leve op til de her fastlagte mål.

Derfor tror vi på, at det er rigtigt at gå den anden vej, der lægges op til her: i højere grad at give den ledige en ret til at vælge aktører og på den måde også lægge et pres på de offentlige aktører på området.

Samtidig gøres der også op med en del af de samspilsproblemer, som vi kender til i vores system i dag, og der tænker jeg specielt på gifte kontanthjælpsmodtagere. Problemstillingen er egentlig ganske enkel set fra Det Radikale Venstres side. Vi mener, at vi skal tilstræbe, at der er

en naturlig trappe i vores system, som hedder, at det bedst kan svare sig at være i arbejde, næstbedst at være ledig forsikret og tredjebest at være på kontanthjælp. Den trappe kommer vi nærmere ved det indgreb, som vi laver her, og det går vi ind for.

Vi går også ind for den regelforenklning, som ligger i udspillet. Man kan sige det på den måde, at der har været mange redskaber, som man har kunnet benytte sig af, og de bliver nu samlet til nogle få redskaber.

Det var måske ikke så meget et udtryk for et ønske om bevidst at ville komplicere systemet, at det var sådan tidligere. Det var mere et udtryk for, at hver gang, der kom en god idé ude fra virkeligheden om, hvad man også kunne gøre, hvilke redskaber man også kunne tage i brug, var vi faktisk villige til i den tidligere regering og med opbakning fra et flertal i Folketinget at lade også dette redskab blive et element i arbejdsmarkedspolitikken.

Nu forsøger vi med en forenkling, og det er forhåbentlig med til at skabe et overblik, som gør, at vi får endnu flere i beskæftigelse hurtigere og mere målrettet, end vi har kendt til hidtil.

Som et sidste element, som jeg selvfølgelig ikke skal undlade at komme ind på i forbindelse med denne her arbejdsmarkedsreform, er vi meget, meget glade for den sidste side i forligsteksten. Vi har nemlig sikret, at de midler, som vi sparer på den her arbejdsmarkedsreform, går til at sætte skatten ned på arbejde.

Hvad ville alternativet være til en sådan tekst? Ja, fra vores side er det helt oplagt, at alternativet til en sådan tekst ikke er, at midlerne blev ført tilbage til dem, som man nu fra venstrefløjens side vil påstå at vi stjæler dem fra. Det kan man sige at vi gør, vi tager i hvert fald pengene fra den gruppe, som vi med baggrund i den trappe, som jeg henviste til, i Det Radikale Venstre mener det er rimeligt at tage pengene fra. Hvis vi ikke havde indført den tekst, ville alternativet have været, at pengene ville være blevet brugt til at finansiere regeringens skattestop.

Det er dog alt andet lige bedre, at pengene går til, at vi generelt får sat skatten ned på arbejde, frem for at de går til at finansiere skattestopet og dermed primært går til at finansiere de skattelettelser på privat ejendom, hvor det primært er til glæde for dem i det nordsjællandske område – det skattestop, som regeringen benytter som sit primære element i den økonomiske politik.

Derfor er vi glade for, at vi har fået hentet et beløb. Beløbet er ikke ret stort, det skal vi med det samme anerkende fra Det Radikale Venstres side. Vi tror faktisk på, at det godt kan vise sig at blive noget større, og derfor har vi også fået nogle formuleringer ind, som sikrer, at vi kan sammenligne med, hvordan situationen er i dag.

Men det er ikke så meget beløbets størrelse, der er det afgørende. Det afgørende er selvfølgelig, at vi har fundet de første penge, som er reserveret til at sætte skatten ned på arbejde. Og vi har fået både beskæftigelsesministerens og finansministerens ord på, at det er det, pengene skal gå til, hvad enten Venstres finanspolitiske ordfører eller Venstres politiske ordfører er helt sikre på, om det er sådan, det skal opfattes. Det har vi beskæftigelsesministerens og finansministerens ord for, og det takker vi for.

Hvis beløbet ikke er stort nok i forhold til, hvad regeringen rigtig kan lide i forhold til at sætte skatten ned på arbejde, har regeringen bare at komme i arbejdstøjet. Vi skal gerne deltage og også trække i arbejdstøjet for at finde yderligere midler, så vi ikke ender i en situation, hvor vi giver en meget, meget marginal skattelettelse på arbejde, for der skal ikke være tvivl om, at Det Radikale Venstre går efter nogle markante lettelser i skatten på arbejde.

Kl. 19.35

Vi har lagt vores eget skatteudspil frem, vi har fået det gennemtæsket, gennearbejdet af diverse ministerier op til flere gange, og hver gang er man kommet til samme resultat: at skatteudspillet er fuldt finansieret. Der er nettolettelser, og det giver et markant bidrag til den opgave, som vi skal have løst, og som var starten på den her ordførertale, nemlig hvordan vi skaffer de hænder på arbejdsmarkedet, som vi har brug for.

Vores udspil giver en effekt på et sted mellem 25.000 og 50.000 på arbejdsmarkedet. Den her arbejdsmarkedsreform giver et bidrag, der varierer, afhængig af hvor optimistisk man er, et sted mellem 10.000 og 14.000. Der er stadig langt. Vi kan ikke nøjes med denne her arbejdsmarkedsreform. Vi skal have fat i redskabet omkring skattepolitikken, og derfor er vi glade for, at vi også ved hjælp af denne her reform har fået sikret de første penge, så vi for alvor kommer på banen også på det område.

Med de ord skal jeg sige, at Det Radikale Venstre klart kan støtte de forslag, som er til behandling her.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Ja, hvad hjertet er fuldt af! Jeg er glad for, at hr. Anders Samuelsen kommer ind på noget skattepolitik, for der er vi jo begge to ordførere.

Jeg ved ikke meget om arbejdsmarkedspolitik og ej heller om socialpolitikken, ikke desto mindre er der noget, der skurrer en lillebitte smule i mine ører, og det er, at hr. Anders Samuelsen i samme tale siger noget om, at Det Radikale Venstre gerne vil føre en anstændig socialpolitik og samtidig i modsætning til Socialdemokraterne – det skal hr. Anders Samuelsen roses for – med åben pande erkender, at man gafler pengene fra de allerfattigste i vores samfund og giver dem til skattelettelse for dem, der er i arbejde. For mig at se er det ikke en anstændig socialpolitik; det er en helt anden slags prioritering end en anstændig socialpolitik.

Jeg vil gerne høre, hvordan det hænger sammen. Hr. Anders Samuelsen stiller det op, som om man enten kan vælge at føre det, jeg kalder en anstændig socialpolitik, hvor man sikrer de fattigste i samfundet, eller man kan gennemføre denne reform.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg takker for spørgsmålet, fordi det i ekstrem grad illustrerer, hvor det er, Enhedslisten går galt i byen. Enhedslisten har den forfejlede tro, at socialpolitik drejer sig om, hvad vi kan skrabe sammen fra i dag til i morgen i forhold til bestemte grupper.

Det Radikale Venstre har en noget anden tilgang. Vi har også den vinkel på det, som Enhedslisten her peger på, men vi er også ret bevidste om, at hvis vi ikke løser den demokratiske udfordring, som vi står over for, står vi for alvor med et socialpolitisk problem, som er af helt andre dimensioner end det, vi taler om her.

Her taler vi om at tage fat i en problemstilling, som drejer sig om, at hvis man er to på kon-tanthjælp, er det sådan, at den ene skal op og tjene rigtig mange penge, for at det kan svare sig, at man går ud og deltager på arbejdsmarkedet. Vi taler altså om, at der er nogen, fordi vores system har været skruet forkert sammen, som simpelt hen har fået en for høj ydelse. Sådan er det set fra Det Radikale Venstres synspunkt. Det står vi fuldstændig ved. Vi er overhovedet ikke kede af at skulle indrømme det.

Men den socialpolitiske udfordring, der hedder, hvordan vi skaffer arbejdskraft nok, har vi

givet et bud på. Jeg har ikke på nuværende tidspunkt set noget som helst bud fra Enhedslisten – ikke andet end et skattepolitisk udspil, som på ingen måde er finansieret.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Vi er jo helt enige i, at det er et kæmpeproblem, at man er blevet modregnet, altså at det ikke har kunnet betale sig for den ene ægtefælle at komme i arbejde. Enhedslisten ser det da også lige nøjagtig på det punkt som et skridt i den rigtige retning, at vi går ind og siger, at man selv kan beholde en del af de penge, man tjener. No doubt, det er vi enige om.

Det er ikke helt rigtigt, når hr. Anders Samuelson siger, at Enhedslisten ikke har nogen bud. Vores forslag har jo været, at man delte det op og så på hver af ægtefællerne som individer: Hvis den ene ægtefælle fik arbejde, ville det ikke blive modregnet i den andens ydelse.

En kombination af det forslag, som regeringen har lagt frem, og det forslag, som vi har lagt frem, ville måske i virkeligheden være den bedste løsning, for så ville det for alvor kunne betale sig at komme i arbejde. Så her er der ikke nogen tvivl om, at der har været en for skæv vægtning. Prisen for at få et arbejde har ganske enkelt været for stor.

Det, der efterlader mig med nogle spørgsmål, er, om De Radikale mener, at det er den arbejdsløse, der er doven og derfor ikke giver en hånd til at sikre, at vi også i fremtiden har råd til velfærdssamfundet. Vi er jo enige om, at der er et problem med den demografiske udvikling. Jeg er bare ikke helt sikker på, at vi er enige om løsningen. Jeg tror nemlig ikke, at grunden til, at den arbejdsløse er arbejdsløs, er dovenskab, og det vil sige, at det at tage penge fra den arbejdsløse ikke vil betyde flere hænder til arbejdsmarkedet. Som det er i dag, må de ikke afslå et job, for så får de fjernet deres kontanthjælp.

Kl. 19.40

(Kort bemærkning).

Anders Samuelson (RV):

Problemstillingen har jo indtil nu været, at så fremt man tog et arbejde, som ikke gav en løn, som var over et meget højt niveau, ville det faktisk være det samme som at anerkende, at man bragte sig selv i en situation, hvor det ikke kunne betale sig. Den problemstilling skal vi have løst.

Enhedslisten har så deres bud, og det er at indføre borgerløn. Det går vi ikke ind for i Det Radikale Venstre. Det er at indføre borgerløn, hvis man ikke bliver modregnet, hvis der ikke er en gensidig forsørgerpligt. Hvis man ikke har det, er det det samme som at indføre borgerløn, og det går vi ikke ind for i Det Radikale Venstre. Det er ganske simpelt. Det går Enhedslisten tilsyneladende ind for, det gør vi ikke, og derfor skilles vandene.

Derfor bliver vi nødt til at tage den indfaldsvinkel, som vi gør i denne her arbejdsmarkedsreform, nemlig at vi sikrer, at det i højere grad kan betale sig at tage et arbejde. Dermed ikke sagt, at der er nogle ledige, som er specielt dovene og ikke vil yde en indsats osv., men vi skal bare ikke strikke systemerne sammen på en måde, så man næsten er decideret dum, hvis man tager et arbejde, ej heller signalerer i forhold til lavtlønnede, som tager et arbejde, at de næsten er endnu mere tåbelige, fordi det bedre kunne svare sig for dem at gå hjemme og hæve kontanthjælpen.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg tror, at dér, hvor filmen knækker i denne her debat, er, at det er én ting at tale om det problem, som vi er enige om der har været i den foregående lovgivning, og som Enhedslisten derfor i mange år har stillet forslag om skulle ændres, nemlig at ægtefællers penge modregnes, og dermed skulle man op og tjene en meget høj løn, for at det kunne betale sig for den ene part at komme i arbejde. Den problemstilling er vi enige om.

Noget andet er, og det er det, der bekymrer mig, at man går ind og tager 1.000 kr. fra det ægtepar, hvor begge er på kontanthjælp. Det er jo noget andet. Det bliver vurderet, at 2.000-3.000 af de ægtepar, hvor begge parter er på kontanthjælp, vil gå ud og få et deltidsarbejde, hvor det bliver relevant at få ydelserne, altså hvor deres antal kroner om måneden vil gå op. Det vil sige, at de resterende 27.000-28.000, som det her rammer, vil leve på en ydelse, som er ydelserne minus 1.000 kr.

Det, der er min pointe med det her, og det, der egentlig er mit spørgsmål, er: Hvis skyld er det, at der er arbejdsløshed? For hvis det er sådan, at man kun får 2.000-3.000 ekstra sæt hænder, så har vi overhovedet ikke løst det demografiske problem med denne model.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Hvem der er skyld i, at der er arbejdsløshed, tror jeg er en ret langvarig diskussion, som vi i hvert fald ikke kan nå via en kort bemærkning, men det er nok noget, vi alle sammen har et medansvar for.

Pointen er stadig væk, og det vil jeg bare fastholde, at Det Radikale Venstre har givet et bud på, hvordan vi sikrer, at vi får et øget arbejdsudbud. Et af elementerne er, at vi har råd til og får råd til at sætte skatten ned, eventuelt ved omlægninger eller også ved deciderede besparelser.

En del af besparelserne havde vi forudsat i vores skatteudspil skulle findes ved en arbejdsmarkedsreform. Nu er arbejdsmarkedsreformen lavet, og vi benytter os af de midler, som er fundet, til at sikre, at vi kan sætte skatten ned på arbejde, så vi kan få løst de demografiske udfordringer.

Hvis den aftale ikke var sat ind, var det jo ikke et spørgsmål om, at der ville blive ført nogle penge tilbage til den ledige eller til kontanthjælpsmodtageren. Så var det spørgsmålet om, at de penge var blevet brugt til at finansiere skattestoppet til gavn for folk med store boliger i Nordsjælland. Vi foretrækker, at pengene bliver reserveret til at sætte skatten ned på arbejde for alle og dermed, at man får den maksimale effekt i forhold til et øget arbejdsudbud, så vi sikrer, at vi også har råd til et velfærdssamfund om 8 og 10 år.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Forliget om arbejdsmarkedspolitikken, der fejlagtigt er blevet kaldt »Flere i arbejde«, er fyldt med forringelser for de arbejdsløse og er tomt for visioner om, hvordan vi faktisk får et arbejdsmarked, der står til rådighed for de arbejdsløse.

Det er flere gange i denne debat i dag kommet frem, at man blandt forligsparterne mener, at det er den arbejdsløses egen skyld, at vedkommende er arbejdsløs. Således vil man fjerne et stort beløb fra en del af kontanthjælpsmodtagerne for på den måde at tvinge dem ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 19.45

I dag ved vi, det er sådan, at hvis man siger nej til et tilbud om arbejde, når man er arbejdsløs, fjernes ens kontanthjælp, og det vil sige, at det ikke er muligt i dagens Danmark og har ikke været det i årevis at sige nej til et arbejde og dermed blive siddende på kontanthjælp eller dag-

penge resten af sine dage. Det er ikke muligt i dagens Danmark.

Så det er altså ikke et spørgsmål om, at vi har en stor mængde af arbejdsløse i Danmark, som ganske simpelt er for dovne til at tage et arbejde. Sammenligner man med f.eks. 1920'ernes Danmark, som jeg har været inde på tidligere, jamen så var der i 1920'ernes Danmark ikke nogen sociale ydelser, ikke nogen sagsbehandlere; ikke desto mindre var der arbejdsløshed. Hvordan forklarer man dét, hvis man mener, at det er den arbejdsløses egen skyld, og at det at øge forskellen på overførselsindkomst og lønindkomst vil afskaffe arbejdsløsheden?

Det afskaffede ikke arbejdsløsheden dengang, det gør det heller ikke i dag. Det gør det ikke i USA, hvor man har den model, som man begynder at bevæge sig hen imod med et større gab mellem overførselsindkomst og lønindkomst.

Formålet med det her forlig, som det hedder på økonomisk dansk, er også at øge udbuddet af arbejdskraft. Så hvis bare jobbene eksisterede, var det da til at forstå. Hvis det handlede om krav til arbejdsløse om at stå til rådighed for ordinært arbejde, kunne man da finde en eller anden mening med galskaben.

Men som behandlingen af de tre lovforslag i dag har vist, handler det primært om økonomiske forringelser for de arbejdsløse, og det handler om endnu mere tvang, det handler ikke om reelt at gå ud og skabe nogle nye arbejdspladser.

Hvordan kan det være, at forliget ikke indeholder ét eneste ord om krav til arbejdsgiverne? Hvem er det, der i dag har ansvaret for den manglende rummelighed? Hvem er det, der kun meget sjældent vil ansætte f.eks. ældre arbejdsløse? Hvem er det, der har ansvaret for nedslidningen og udstødningen på arbejdsmarkedet på grund af et dårligt arbejdsmiljø? Og hvem er det, der har ansvaret for den mangelfulde efter- og videreuddannelse af de ansatte og mangelen på praktikpladser til de unge?

Der er nok af muligheder for at stille nogle krav til arbejdsgiverne, men forligspartierne holder stædigt fast ved, at arbejdsmarkedspolitik betyder krav og straf alene til de arbejdsløse og ikke til den anden part i det her.

Forringelserne for de arbejdsløse er så mange og omfattende i de tre lovforslag, vi her behandler, at det er komplet umuligt at komme hele vejen rundt i løbet af 10 minutter. Men jeg vil forsøge at fremhæve nogle af de mest markante.

For det første forslaget om den aktive arbejdsmarkedspolitik: Her er der generelt tale om et besparelsesforslag, hvor besparelserne består i færre penge til uddannelse og i nedsatte ydelser til arbejdsløse i offentlig jobtræning.

For aktiverede i offentlig jobtræning bliver udgangspunktet for timeomregning nu den individuelle dagpengesats, hvor det tidligere var maks. dagpenge.

I forlængelse af dette vil jeg benytte lejligheden til at spørge ministeren, hvordan følgende citat fra bemærkningerne skal forstås:

»Det indgår i aftalen, at der skal ske en harmonisering af ydelserne, således at ydelsen, uanset om den ledige er i aktivering eller ej, vil være individuelle dagpenge.«

Og så skal jeg spørge, om det også gælder for folk i f.eks. privat jobtræning.

Så er vi så fremme ved den del af arbejdsmarkedsforliget, der kaldt og kynisk indeholder lavere ydelser for kontanthjælpsmodtagere. Tusinder af mennesker vil blive tvunget til at leve for mindre end det, Forbrugerinformationen betegner som basisleveniveau i Danmark.

Vi taler om en nedsættelse af ydelsen for ægtepar, hvor begge er på kontanthjælp eller introduktionsydelse, eller hvor den ene er på kontanthjælp og ægtefællen på starthjælp, introduktionsydelse, førtidspension eller folkepension, med 500 kr. efter 6 måneders ledighed – 500 kr. pr. person. Det vil altså sige, at 1.000 kr. skal denne her familie gå ned om måneden.

I bemærkningerne til lovforslaget er det fremhævet, at ydelsesnedsættelsen skal ses i sammenhæng med forhøjelse af beskæftigelsesfradraget til 28 kr. pr. udført arbejdstime. Men for det første er det jo lettere sagt end gjort bare at få et arbejde i 5-10 timer om ugen, som ville modvirke ydelsesnedsættelsen.

Det fremgår også af forslaget, at man kun regner med, at 2.000-3.000 af de 35.000 mennesker, som får 1.000 kr. mindre om måneden, faktisk vil få arbejde. De øvrige bliver altså efterladt med en indkomst på under basisleveniveau, og ikke engang regeringen tror på, at de har mulighed for at finde et arbejde.

For det andet er det selvfølgelig nærmest at træde på folk, der i forvejen ligger ned, at de kun får mulighed for at tjene 28 kr. i timen ved at arbejde. Det må man sige er under mindstelønnen. Og så skal det tilføjes, at det forhøjede beskæftigelsesfradrag kun gælder for dem, der har fået nedsat ydelsen efter 6 måneder på kontanthjælp.

Så hvis målsætningen havde været at give ægtefæller på kontanthjælp en mulighed for at komme ud af kontanthjælpsfælden, havde forslaget jo i stedet gået ud på at sløjfe den modregning, der i dag finder sted, hvis den ene ægtefælle får arbejde, et forslag, som Enhedslisten har stillet og gerne vil stille igen.

Kl. 19.50

Også stramningerne af sanktionerne over for kontanthjælpsmodtagere, som ikke makker ret i aktiveringssystemet, virker som ren straffeforanstaltning. Ikke alene vil det mindste fejltrin for eftertiden betyde en nedsat ydelse med en tredjedel, første gang i 3 uger, anden gang i 20 uger.

Der vil også blive tale om en dobbelt straf for ægtepar; hvis den ene ægtefælle bliver udsat for en sanktion, bliver den anden ægtefælle det også. Ja, det skal søreme nok hjælpe på deres sociale situation.

For kontanthjælpsmodtagere i individuel jobtræning forsvinder det nuværende beskæftigelsestillæg på 11,50 kr. i timen. I forvejen er det en hån mod det arbejde, som mange kontanthjælpsmodtagere faktisk yder i individuel jobtræning, at de ikke får en ordentlig løn for deres arbejde, men kun 11,50 kr. i timen. Men nu skal de så åbenbart overhovedet ikke have noget ud af det, men arbejde gratis.

Endelig skal det med, at man øjensynlig via bekendtgørelse vil gennemføre det generelle loft over ydelser, som er indeholdt i forliget, og det vil ramme kontanthjælpsmodtagere med høje bolig- og forsørgelsesudgifter, endnu et forslag, som vil ramme økonomisk dårligt stillede og gøre dem endnu mere isolerede i forhold til arbejdsmarkedet og til et rimeligt socialt liv.

Så er vi fremme ved den foreløbig sidste del af det asociale arbejdsmarkedsforlig. Her vil jeg først bemærke, at forslaget ophæver reglen om timeforbrug af dagpengeretten under de første 12 måneders arbejdsløshed, så f.eks. en enkelt dags arbejdsløshed i løbet af en uge betyder en hel uges forbrug af dagpengeretten, et forslag, som vil ramme store grupper af løsarbejdere og vikaransatte ifølge de oplysninger, vi har fået fra a-kasser, der organiserer løsarbejdere og vikaransatte.

Jeg håber, at udvalgsarbejdet kan gøre dette klart, og at ministeren og forligspartierne er parate til at rette forslaget på det her punkt. Vi vil i hvert fald stille et ændringsforslag, som kan rette op på den forringelse for grupper af løst ansatte.

En anden forringelse sker for dimittenderne, som nu skal vente et halvt år efter endt uddannelse, før de kan opnå ret til maks. dagpenge, hvor de tidligere skulle have blot 12 ugers arbejde.

Med hensyn til rådighedsreglerne kan vi bare konstatere, at det er lykkedes at stramme skruen endnu en tand, selv om man skulle tro, det ikke var muligt. Oven i hatten skal den statslige kontrol gennem Arbejdsdirektoratet nu udvides til at omfatte alle rådighedssager, hvor a-kasserne ikke idømmer en sanktion, et bureaukrati, som fratager a-kasserne mulighederne for individuelle skøn, selv om alle og enhver ved, at a-kasserne kender deres medlemmer bedre end diverse offentlige myndigheder.

Her vil jeg så indskyde en positiv bemærkning, nemlig hvad angår sanktionerne ved såkaldt selvforskyldt ledighed. Ikke mindst den gamle førstegangssanktion over for folk i aktivperioden har vi bokset med den gamle regering om i årevis, og denne sanktion er nu fjernet til fordel for en førstegangssanktion for alle på 3 ugers karantæne. Hurra for det, men pinligt for Socialdemokraterne, at det er en borgerlig regering, der skal til for at gennemføre det.

Jeg vil slutte af med at sige, at de tre forslag, vi behandler samlet her, alle handler om nedskæringer for de arbejdsløse. Alt i alt handler det om mere end 700 mio. kr. om året, penge, som partierne for størstedelens vedkommende har øremærket til skattelettelser for folk i arbejde.

Forliget er altså ikke alene et angreb på de arbejdsløse, det er også rendyrket omfordeling fra de fattigste til dem, der har lidt mere. Det kan næppe undre, at Enhedslisten vil stemme imod alle tre forslag.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil taler om ægtepar på kontanthjælp, der går ned i ydelse, og det er da også rigtig nok. I den forbindelse bliver det nævnt, at de går 1.000 kr. ned for et par. Det er ikke helt korrekt, for vi skal lige trække skatten fra først; der betaler staten selvfølgelig noget af den nedgang, de får. Det her er 1.000 kr. før skat, så det er vel alt i alt 600 kr., de kommer til at gå ned.

Men er det ikke rimeligt, at et par, hvor begge arbejder på mindstelønnen, får lige så meget til

sig selv som et par, hvor begge er på kontant-hjælp? Som det er i dag, har et par på kontant-hjælp mere til sig selv end dem, der er på mindstelønnen.

Synes fru Pernille Rosenkrantz-Theil ikke, det er rimeligt, at ægtepar på mindsteløn har lige så meget som kontanthjælpsparret?

Kl. 19.55

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg håber ikke, det har forbigået Enhedslistens opmærksomhed, at det med sanktionerne faktisk er blevet mildnet ret kraftigt. For vi har tre typer sanktioner: 1 uge for nogle ting, 5 uger for noget andet og 52 uger for noget tredje. Der har ikke været logik, der har ikke været sammenhæng, og derfor har vi ønsket at få en sanering af det. Det har vi også forsøgt i den tidligere regering gennem Landsarbejdsrådet, men arbejdsgiverne blokerede for det.

Nu har vi fået en mulighed, og vi har fået fjernet 52-ugers-sanktionen. Dernæst har vi gjort det, at vi har lavet en harmonisering, vi har fælles 1. gangs sanktion på 3 uger. Det kunne selvfølgelig også have været 2, og vi kunne også have bibeholdt den på de 5 uger for selvforskyldt ledighed, som den er i dag.

Det er der faktisk ret mange der har taget positivt imod. Arbejdsløshedskassernes Samvirke har også anbefalet, at vi fandt en anden form for sanktion her, og det har vi altså fået med det her. Det håber jeg ikke er forbigået Enhedslistens opmærksomhed.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg skal sige til hr. Bjarne Laustsen, at jeg ikke er helt sikker på, at han hørte den sidste del af min ordførertale, fordi lige præcis dér anerkendte jeg den forbedring og beklagede blot, at den socialdemokratiske regering ikke havde fundet på det selv, men skulle have en borgerlig regering til magten, før det blev indført. Så jo, det er jeg klar over ligger i forliget.

Så vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted, der spørger, om det er rimeligt, at et par på mindsteløn får mindre end et par på overførsel. Nej, det da ved gud det ikke er, det er da dybt urimeligt. Selvfølgelig skal der da ikke være en forskel dér. Det er det, jeg siger. Jeg håber, at fagforeningen bliver så stærk, at mindstelønnen kommer op.

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti var meget tilfreds med forhandlingerne og hele processen, der gik forud for dette forslag til arbejdsmarkedsreform.

Fra Kristeligt Folkeparti er vi helt enige i grundlaget for denne reform, nemlig at det er både i den enkeltes og i samfundets interesse, at flere kommer i arbejde. Der skal gøres en ekstra indsats for at få de svageste ledige ind i og bedre integreret på arbejdsmarkedet.

Det skal også kunne betale sig at arbejde, samtidig med at der er de rigtige tilbud og den rette service til den enkelte ledige. Et bærende element i reformen er også, at den enkelte skal i centrum, og indsatsen for at få den ledige i arbejde skal være bestemt af, hvilke behov den ledige har. Systemet skal altså tilpasses den enkelte og ikke omvendt, og vejen tilbage til arbejdsmarkedet skal være den kortest mulige for den enkelte.

I Kristeligt Folkeparti ser vi det bl.a. som et meget positivt element, at de ledige skal have et individuelt tilpasset kontaktføreløb igennem hele ledighedsforløbet med personlig kontakt minimum hver tredje måned, så de ledige ikke blot som nu er et CPR-nr., der skal have nogle ydelser og lidt aktivering en gang imellem. Hele dette afsnit er helt i tråd med Kristeligt Folkepartis holdning til, hvordan vi skal behandle hinanden.

Og yderligere ved, at 75-pct.s-kravet til aktivering afskaffes, forventer vi, at megen af den meningsløse og indimellem nedværdigende aktivering, som vi har set adskillige eksempler på, nu stopper. Aktiveringsindsatsen skal være tilpasset den enkeltes ressourcer og behov, og der skal være et klart og målrettet jobsigte med aktiveringen.

Yderligere skal der kunne inddrages andre aktører i hele indsatsen for at hjælpe de ledige hurtigst muligt i arbejde. Vi skal have flere med til at hjælpe med at sætte turbo på denne vigtige indsats. Andre aktører kan f.eks. være private virksomheder, vikarbureauer, konsulentfirmaer, uddannelsesinstitutioner, a-kasser, faglige organisationer og foreninger, så det er en bred vifte af personer og foreninger, der fremtidig vil kunne hjælpe de ledige med at finde et arbejde.

Aftalen medfører også en forenkling af redskabsviften, så antallet af redskaber fra de gældende mange ordninger reduceres til tre generelle ordninger.

Samtidig med, at der sættes turbo på at hjælpe de ledige med at finde arbejde, sættes der et

loft over kontanthjælp, således at det vil kunne betale sig at arbejde. P.t. er det sådan, at det vil være en direkte udgift for især gifte personer på kontanthjælp at tage arbejde, og det er jo klart, at det er direkte demotiverende for at tage eller at finde et arbejde. Sådan som det er nu, fastholdes mennesker i kontanthjælpssystemet eller kontanthjælpssældnen i årevis, måske endda i generationer.

Kl. 20.00

I forbindelse med forhandlingerne var vi fra Kristeligt Folkeparti specielt optaget af forholdene for de unge både over og under 25 år med børn og så de handicappede. Dette område vil vi fra Kristeligt Folkeparti under udvalgsarbejdet rette kikkerten lidt tættere imod og dyrke lidt ekstra, så vi sikrer os, at de gode forhold, som under forhandlingerne blev aftalt på disse områder, også helt konkret slår igennem i lovgivningen og i virkeligheden.

Den nye Job- og CV-bank forventer vi os også en hel del af. Den vil gøre det lettere for den enkelte arbejdsplads at finde den rette arbejdskraft, og den vil også gøre det lettere for alle aktørerne og hjælpe den ledige med at finde det rette arbejde.

Så alt i alt er der rigtig mange positive elementer i dette forslag til arbejdsmarkedsreform. Der er under debatten nævnt en del problemer, som der naturligvis skal kigges lidt nøjere på under udvalgsarbejdet, men Kristeligt Folkeparti tilsiger gerne sin støtte til denne reform.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gerne takke for den behandling, de tre lovforslag har fået i Tinget i dag.

Jeg ser frem til samarbejdet under den videre behandling af lovforslagene i Arbejdsmarkedsudvalget.

De tre lovforslag, vi har på bordet her i dag, er første fase af den nye beskæftigelsesindsats, som en kreds af partier har indgået en aftale om. Partierne er: Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti.

Med det brede forlig har et stort flertal jo vist viljen til at samle partier fra begge sider her i Folketingssalen om arbejdet med at forbedre og effektivisere indsatsen over for de ledige og udvikle og modernisere strukturerne på arbejdsmarkedet. Vi har videreført den hidtidige tradition med brede forlig om beskæftigelsespolitikken.

Udgangspunktet for de fremsatte lovforslag er den handlingsplan for flere i arbejde, som vi nu har forhandlet i lang tid.

Regeringen har været i dialog med arbejdsmarkedets parter, der har en vigtig rolle, når reformen skal føres ud i livet.

Der er med den politiske aftale om fremtidig beskæftigelsespolitik tale om en banebrydende nytænkning inden for beskæftigelsespolitikken.

Jeg vil kommentere et par af de spørgsmål, der er blevet stillet her i debatten. Det ene er af hr. Ole Vagn Christensen, som rejste spørgsmålet om de nye CV'er i jobbanken. Det er klart, at en idé i reformen selvfølgelig er, at vi skal benytte alle muligheder for at effektivisere og forbedre og smidiggøre indsatsen, herunder selvfølgelig pc'er og digitale muligheder. Da CV'ets indlæggelse i denne her jobbank indgår i rådighedsforpligtelsen, skal vi selvfølgelig finde en ordentlig måde at indfase de her ting på, for der er en række praktiske problemer i forbindelse med det her.

Og selvfølgelig skal det også være sådan, at de mennesker, som ikke behersker denne her teknik, ikke bliver stillet dårligere. Men jeg forudser, at vi finder en praktisk indkøring, og at vi vil se pragmatisk på det her spørgsmål, så vi kan sikre en lempeligere indkøring af det her system i den kommende tid.

Det andet spørgsmål, der er blevet rejst, er spørgsmålet om a-kassernes formålsbestemmelser, og ifølge denne skal a-kasserne jo varetage opgaver i henhold til loven om a-kasser samt anden lovgivning, som tillægges a-kasserne.

Jeg vil godt henvise til pkt. 44 i lovforslag nr. L 61, pkt. 44, § 39 c, som siger:

»Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra direktørerne for Arbejdsdirektoratet og Arbejdsmarkedsstyrelsen fastsætte regler om arbejdsløsheds-kassernes mulighed for at varetage arbejdsmarkedsindsatsen efter denne lov.«

Og det vil vi naturligvis gøre.

Kl. 20.05

Så er det selvfølgelig rigtigt, at vi står over for et paradoks, nemlig: Samtidig med at vi har ledige og vi ved, at vi om 8 år kommer til at mangle 80.000 mennesker på arbejdsmarkedet, hvordan sikrer vi så, at de ledige, vi har, kan udfylde, opfylde, de kvalifikationer, der er til det fremtidige arbejdsmarked?

Der synes jeg, at vi med denne beskæftigelsesreform står bedre rustet, end vi gjorde før. Vi skal naturligvis gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at de ledige hurtigst muligt og mest direkte

kommer i job, kommer tilbage til et job, og vi skal også identificere de ledige, som har en risiko for at ende i langtidsledighed, og derved prøve at træffe foranstaltninger i form af uddannelse og lignende, så de kan undgå at havne i langtidsledighed.

Jeg ville have sagt et par ord til Enhedslistens ordfører, men da jeg kan se, at hun ikke er til stede, vil jeg bare sige, at når mine børn kom og sagde til mig, at alle i denne verden, de havde mødt, var idioter, og at de ikke kunne forstå noget som helst, plejede jeg altid at sige til mine børn, at så skulle de lige tænke sig om en ekstra gang, om det kunne være sådan, at alle andre i omverdenen var idioter. Og der synes jeg også, at Enhedslisten lige skulle prøve at overveje, om det er sådan, at vi alle er idioter i denne henseende.

Men jeg takker for den positive behandling og glæder mig til at besvare spørgsmål i udvalget.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil godt sige, at i forhold til ministerens kommentarer vil jeg gerne takke for de positive tilfald. Det, der er meget, meget vigtigt, når man laver så stor en aftale som den her, er, at implementeringen af den kommer til at fungere godt, og at man i forhold til lovgivning, bekendtgørelser osv. lever op til de intentioner, der er i aftalen. Jeg håber, at når vi er færdige med det projekt, er det opfyldt.

Derfor var jeg også glad for at se kommentarerne i de meget omfattende høringssvar, der var, for jeg synes faktisk, der er givet mange gode svar på det. Der kan stadig væk godt være nogle punkter, og der vil vi selvfølgelig under udvalgsarbejdet se på, om det er i orden.

Men f.eks. var der en kommentar fra de ordblinde, som havde ønsket, at der var mulighed for noget mere. Ministerens kommentar hertil er, at det kan lade sig gøre i forhold til specialundervisningen, for så kan vi gøre noget ekstra for den gruppe her. Og det er den måde, vi gerne vil løse de her helt konkrete problemstillinger på, som kan opstå.

Så var jeg også glad for det svar med hensyn til a-kassen, for det er ret vigtigt, at de, der er aktører på det her område, de, der allerede har medlemmerne i dag, kan gøre noget ekstra. Men hvis vi støder på, at a-kassens formålsparagraf er et problem, deltager vi selvfølgelig også gerne i at tilrette det, sådan at a-kasserne kan klare opgaven.

Så i forhold til andre aktører: Det er jo et nyt område for mange. De skal ikke lokkes i en fælde, men de skal have muligheden for at gå ind og overtage nogle opgaver. Og noget af det, der er interessant, er selvfølgelig i forhold til de forhandlinger. Vi kender jo ikke alle spillereglerne endnu, men hvis man går ind og overtager opgaver – det kan f.eks. være, at en hel a-kasse på landsplan går ind og overtager nogle ting i forhold til AF – skal vi være sikre på, at der også følger penge med, at det ikke bare er et spørgsmål om, at man overtager opgaverne fra staten, men at der også i de forhandlinger, der følger, kan følge penge med til at løse den nye opgave.

Så stillede jeg et spørgsmål tidligere om negative hændelser. Det er jo rigtigt, at vi er blevet enige om, at de skal sendes fra a-kassen til direktoratet. Det er nyt for mig, at der skulle være 16 årsværk til at behandle det. Derfor må mit spørgsmål til ministeren være: Hvis det viser sig, at der ikke er grund til at påklage kassernes afgørelser i forhold til negative hændelser, er der jo ingen grund til, at vi registrerer blot for registreringens skyld. Og så synes jeg, vi skulle prøve at kigge på, om der er behov for at opretholde så stort et administrativt system lige nøjagtig på det her felt.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Ja, det var jo egentlig til ministeren, men det blev så med lidt forsinkelse. Nej, jeg tror bestemt ikke, I alle sammen er idioter. Jeg kan godt tænke mig om en gang mere; det er derfor, vi har tre behandlinger af lovforslag. Men jeg er ret sikker på, at jeg ikke kommer frem til et nyt resultat.

Kl. 20.10

Nej, jeg tror ikke, I er idioter. Jeg er ganske simpelt uenig i jeres politik. Jeg er uenig i jeres mål ...

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Man må ikke bruge direkte tale.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nå nej, det er rigtigt, hvordan siger man det så? Jeg er uenig i ministerens og Socialdemokratiets og andres mål. Ganske simpelt. Jeg har heller ikke nogen forventninger om, at folk herinde mener, vi er idioter, når vi er uenige om sager. Indimellem er vi enige med Socialdemokraterne, men sjældent er vi det med de borgerlige. Men jeg har ikke nogen opfattelse af Socialde-

mokraterne som idioter på de tidspunkter, hvor vi ikke kan blive enige.

Det er ren og skær uenighed. Og jeg synes, det er noget arrogant, at man skal belæres om at tænke sig om en gang mere blot på grund af, at man er uenig. Jeg troede, det var det fremmeste formål med det her Ting, at der skulle være uenighed.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Til hr. Bjarne Laustsen vil jeg gerne give et tilsagn om, at vi skal følge implementeringen af det her, og mit mål er selvfølgelig også, at alle efter implementeringen kan sige: Det er vi dækket ind af, og det er vi godt tilfredse med.

Så derfor synes jeg, at jeg vil give tilsagn om, at vi kan se på de spørgsmål, der er blevet rejst, både hvad vi kan gøre for ordblinde med hensyn til implementeringen, a-kasser, andre aktører. Formålet med de negative hændelser er jo at få en kontrol på de tilfælde, hvor der er en uoverensstemmelse mellem kassen og direktoratet, og der vil vi gerne se på det her.

Det er så gjort op til, at det antal sager ville svare til 16 årsværk – jeg tror, det står i bemærkningerne til lovforslaget. Men skulle det være så heldigt, at der ikke er basis for noget som helst, skal jeg ikke være den, der modsætter mig, at man kan spare på personalet i den offentlige sektor.

Så er jeg glad for, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil erkender, at det er en politisk uenighed. Det lød bare, som om vi var ude på at være onde, at vi ville forfølge mennesker, at vi ville straffe mennesker, og det var såmænd bare den indfaldsvinkel til det politiske arbejde, som jeg synes måske lige krævede, at vi siger, at vi respekterer hinanden som politisk uenige, og det er jeg glad for at fru Pernille Rosenkrantz-Theil gjorde.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nej, jeg ytrer mig såmænd udelukkende om, hvad jeg mener er konsekvenserne af denne her regerings og den tidligere regerings fælles politik på det her område. Det kan godt være, at det ikke er med onde hensigter, I gennemfører dem, men ikke desto mindre er konsekvensen den samme.

For den familie, der får 1.000 kr. mindre om måneden at leve for, er det fuldstændig fløjtende

underordnet, om I gør det med gode hensigter, eller I gør det med onde hensigter. Konsekvensen af politikken er den samme, og dermed er det ikke hensigterne, jeg kritiserer, men konsekvenserne.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Det er stadig væk ikke tilladt med direkte tale ifølge forretningsordenen.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Tak skal De have, du!

Må jeg så godt lige sige, at det selvfølgelig er et forskelligt syn på, hvordan man kan hjælpe mennesker. Jeg synes, det er forfærdeligt, at mennesker bliver låst fast i en situation, som med sikkerhed medfører, at de aldrig nogen sinde kommer ud på arbejdsmarkedet. Her har vi gennemført en reform, der gør, at man med selv ganske få timer kan få en tilknytning til arbejdsmarkedet. Og når vi fra undersøgelser ved, hvor meget det betyder, at man har trods alt nogen tilknytning til arbejdsmarkedet, synes jeg, det er noget flot at ville fastholde som et ideal, at mennesker for evigt skulle forblive på passiv forsørgelse.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en tredje kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Så skal jeg forsøge at tale korrekt gammeldags denne gang.

Vi er jo enige om ikke at ville fastholde folk på passiv ydelse. Det er jo ikke dér, uenigheden ligger. Uenigheden ligger i metoden. Ligesom vi er enige om, at vi gerne vil afskaffe ventelisterne til sygehusene, men vi er uenige i metoden. Vi vil gerne have bedre uddannelse, men vi er uenige om, hvad det betyder. Det er metoden, vi taler om. Der er ingen af os, der ønsker at holde folk på passiv hjælp.

Så er vi også uenige om, hvad det er at hjælpe folk, og den uenighed er afgrundsdyb. Når jeg gerne vil hjælpe folk, starter jeg ikke med at træde dem over tæerne ved at tage penge fra dem. Jeg mener ikke, at det skaffer arbejde til de mennesker, der i dag står udenfor, at vi tager penge fra dem.

Jeg mener til gengæld, at det er en god idé, at man indfører, som det er gjort med denne her reform, en form for kompensation for, at man får arbejde, i modsætning til i dag, hvor det modregnes fuldt og helt. Det er vi jo helt enige om. Det har jeg ikke kritiseret. Men at sige, at man hjælper folk, nogle af de fattigste i Danmark, ved at tage 1.000 kr. om måneden, jamen dér er da en afgrundsdyb forståelseskluft mellem regeringen og Enhedslisten.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 64: Forslag til lov om ændring af ferieloven. (Renteafkast af FerieKonto).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Vibjerg (V):

Da Venstres ordfører på forslaget, hr. Freddy Dam, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne sige, at Venstre støtter lovforslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Vagn Christensen som ordfører.

Ole Vagn Christensen (S):

Op til 150 mio. kr. af renteafkastet fra FerieKonto skal i statskassen. Det er målsætningen med det her fremsatte lovforslag. FerieKonto skal tjene som malkeko for regeringens kassebeholdning